

༡༡། རྟོག་གཅོད་གྱི་འགྲེལ་པ་ཐར་པར་བཏོད་པའི་ལམ་བཟང་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

@1A གྲུ་ལ་བྱའི་ཞིང་སར་དོན་
༡༡། ཡ་ཤེས་མོ་(MNYDZU) སྒྲོ་ལྟ་ཡ། རབ་ཡངས་སྒྲིབ་བྲལ་ཆོས་སྒྲིའི་མཁའ་ལ་འཕགས། སྟོང་ཉིད་ཟབ་མའི་འབྲུག་སྒྲིའི་དཔལ་གྱིས་མཛོས། གཤམ་བྱའི་ཞིང་སར་དོན་
གཉིས་ཆར་གྱི་རྒྱན། །འབེབ་

མཛོད་ཐུབ་དབང་རྒྱ་འཛིན་དབང་པོར་འདུད། །བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དབྱ་བཅོམ་རྣམ་རྩལ་གྱིས། །ཟབ་དོན་འདྲི་ཞིང་ལན་ཀུན་ལྡོན་ལ་མཁས། །ཉོན་མོངས་མེད་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་
པ། །འཕགས་པ་རབ་

འབྱོར་ཞབས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། །ཟབ་དོན་འགྲེལ་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ། །སྒྲུ་སྒྲུབ་འཕགས་པ་ལྟ་དག་རྒྱ་བ་བྲགས། །སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྐུ་སོགས། །བཤེས་
གཉིན་རིམ་པར་བྱོན་

ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཡ་ཤེས་མོ་རྟོག་གཅོད་ཏུ་བྲགས་པ་ཤེར་ཕྱིན་སུམ་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ཇི་ལྟར་འཆོམ་པ་ཞིག་དང་པས་བཤེད་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་འདིས་ནི་བདག་མེད་གྱི་དོན་འཆད་པ་གཙོ་

བོར་མཇད་ཅིང་སྒྲོས་ཏེ་གསུངས་

པ་མང་བ་དང་། འདི་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་གཅིག་ལས་བོད་འབྲེལ་མི་སྣང་བས་ཇི་བཞིན་འཆད་དཀའ་བར་སྣང་ནའང་རང་སྒྲོས་ཇི་ལྟར་རྒྱས་པ་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། འདི་ལ་གསུམ། སྔོན་
འགོ་།དངོས་གཞི། མཇུག་གི་

རིམ་པའོ། འདང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་བསྐྱར་ཞིང་དོན་བཤད་པ། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ ཁྲིའང་གཞིའོ། འདང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་རྩྱ་བཟླ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན། ལྷ་རྩྱ་
ནི་འཕགས་པ།

@2A ༄། འབཟླ་ནི་དོ་ཇེ། རྩོད་གཞི་གཅོད་པ། བསྒྲུབ་ནི་ཤེས་རབ། ལྷ་རྩྱ་ནི་པ་རོལ་དུ། ཡི་ཏ་ནི་ཕྱིན་པ། ལྷ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ། མ་དུ་ནི་ཆེན་པོ། ལཡ་ནི་ཐེག་པ། ལྷ་ཏ་ནི་མདོ་ཞེས་པར་
འགྱུར་རོ། འདིར་ལྷ་རྩྱ་མི་ཏ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ལྷ་རྩྱ་

དང་ཡི་ཏ་འི་བར་དུ་ནམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཨམ་གྱིན་ནས་ཨ་གྱིས་ཏེ་མ་ཡི་ལ་གྱིན་ནས་མཚམས་སྦྱར་བས་མི་ཏར་སོང་བའོ། འདིའི་མཚན་དོན་བཤད་པ་ནི། བརྒྱ་གྱིན་གྱི་ལག་གི་དོ་ཇེ་དེ་ཕྱིའི་

དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་གཞིག་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་།

དེ་རི་སྒྲག་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཐལ་བར་བྱེད་རྒྱས་པ་ལྟར། གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཤེར་སྤྱོད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་།

དེས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྩྭ་དུ་ཉན་

གཙོ་བོ་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་གི་དོན་ནི་སྤྱོད་ཤིང་། །གསུམ་པ་གྲོང་གཞི་ནི། གཞུང་འདི་སྐྱད་ཅེས་སྒྲུད་པ་པོ་བདག་གིས་ཐོས་པ་ནི་དུས་གཅིག་གི་ཆོན། བཙམ་ལྷན་འདས་མཉན་

ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་མགོན་མེད་ཟས་

སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ན། དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་

སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ན་མཉན་ཡོད་སོགས་གྲོང་བྱེད་ཆེན་པོ་དུག

ཡོད་པ་ལས། མཉན་ཡོད་འདི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་མངའ་འོག་ཏུ་གཏོགས་ཤིང་། དེར་རྒྱལ་བྱ་རྒྱལ་བྱེད་ཅེས་བའི་སྐྱོད་མེའི་ཆལ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་ས་གཞི་བཟང་བ་ཞིག་ཡོད་

དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་ཆ་ཤས་སོང་བའི་

@2B སྐབས་ཞིག་ན་བྱིས་བདག་མགོན་མིང་ཟས་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་བཅས་རྒྱན་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཟང་བ་ཞིག་འདེབས་པར་འདོད་
ནས། རྒྱལ་བྱ་རྒྱལ་བྱེད་ལ་ཚལ་དེ་གང་བའི་གསེར་སྤང་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་བྱིན་ནས་

རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དེ་ཉོས་སོ། །རྒྱལ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོོ་ཁང་ཕྱོགས་ནས་ས་དུམ་བྱ་ཞིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཕུལ་ཏེ། ཚལ་དེར་མགོན་མིང་ཟས་སྤྱིན་གྱིས་ཤྱ་རིའི་བྱ་ལ་བཏེན་ནས་ལྷ་མིའི་
བཟོ་བོས་ཀྱན་དགའ་ར་བ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་

ཟིན་པ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་མ་བྱིན་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་མིང་ཡང་དེ་བསྟན་གྱིས་བཏགས་སོ། །མགོན་མིང་ཟས་སྤྱིན་འདིས་རྒྱ་ནང་དང་ས་འོག་ན་ཡོད་
པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་རྣམས་མཐོང་ཞིང་རང་དགར་སྒྲངས་ནས་ལོངས་

སྟོང་རྩས་པ་སྟོན་པའི་སྤྱིན་བདག་གི་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྤྱོད་འུལ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་གོས་རྣམ་

གསུམ་སྐྱེ་ལ་གསེལ་ཞིང་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་ནས་མཉན་ཡོད་གྱི་

གྲོང་བྱེར་ཆེན་པོར་བསོད་སྟོམས་གྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཆེད་དུ་གཤེགས་སོ། །བསོད་སྟོམས་སྒྲངས་ཏེ་མཇུག་ཏུ་སྒྲར་བྱོན་ནས་ཞལ་ཟས་གསེལ་བའི་བྱ་བ་མཛད་དོ། །ཟས་ཕྱི་མ་ཕྱི་ངོའི་བསོད་སྟོམས་བ་
བ་སྒྲངས་ནས། ལྷུང་བཟེད་སོགས་བཞག་ནས་ཞབས་བརྒྱས་ཤིང་

བསེལ་ཏེ། གདན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་དགྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ནས་སྐྱུ་བྱང་པོར་སྤང་སྟེ། གཞུང་འདི་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་མཁུན་པའི་བྱན་པ་མངོན་དུ་བཞག་ནས་བཞུགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་
འདས་བསོད་སྟོམས་ལ་འབྱོན་པ་ནི། རང་ཉིད་བསོད་སྟོམས་

@3A ༄། །གྱི་ཟས་བཟད་གོས་པའི་ཆེད་མིན་གྱི། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོགས་གསོག་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་གྱི་ཆེད་དུ་འོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་བཀའ་སྟོན་འབྱུང་མི་སྲིད་པར་གསེར་འོད་
ལས་བཤད་ཅིང་། གསེལ་དགོས་ནའང་རང་ཉིད་ནམ་མཁའ་

མཛོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པ་མི་སྲིད་ལ། ས་རྩོ་སོགས་གསེར་དཔུལ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱར་རྩུས་ཤིང་། དེ་དག་དག་ཟས་དམན་པ་དག་ཀྱང་རོ་བརྒྱ་ལྷན་པའི་ཟས་

སུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཟས་ངན་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་དུ་བཞེས་པ་ན་རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་ཟས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འདི་ལ་རི་མོ་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་སྤྱང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེའོ། །སྟོན་སྟོན་པས་རྒྱ་བས་

གསུམ་དུ་རྟ་ཆས་གྱི་ནས་གསོལ་དགོས་པའི་རྩལ་བསྟན་པའི་ཆོ། ཀུན་དགའ་བོའི་བསམ་པ་ལ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ད་ལྟ་རྟ་ཆས་གསོལ་བའི་དུས་བྱུང་ང་སྟམ་དུ་ཡིད་སྐྱོ་
བའི་ཆོ། སྟོན་པས་ཞལ་ནས་ནས་གྱི་འབྲུ་

གཅིག་ཕྱུང་སྟེ་འདི་ཚོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ནས་བྱིན་པས་ཀུན་དགའ་བོས་ཐོས་པ་ན་ཆོམ་སྟེ། དེ་ནས་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་ཟས་ཟ་དགོས་པའི་འདུ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་
ནོ། །གསེར་འོད་ལས་སྟོན་པས་བསོད་སྟོམས་ལེན་པར་

མཇེད་ཅིང་གསོལ་བ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་དོན་ལ་གསོལ་བ་མེད་ཅིང་། བཤང་གཅི་ཡང་མེད་པར་བཤད་ལ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་གསེར་གྱི་

གར་བུ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐུ་ལ་ཁོང་སྟོང་དང་ཕོ་བ་ལོང་ཀ་རྒྱུ་མ་

@3B སོགས་ཀྱང་མེད་པར་བཤད་དེ་དོན་ལ་གནས་སོ། །དེ་ནས་དག་སྟོང་མང་པོ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་དུ་ལྷགས་པ་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །དེར་མ་ཟད། དེའི་ཆོ་གནས་བརྟན་རབ་

འབྱོར་ཡང་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་ནས་འདུག་གོ ༥ །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་ཞུས་ཚུལ་དང་། དེའི་ལན་རྣམས་རིམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་རང་གི་འདུག་པའི་སྟན་

ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཏེ་སྟོང་གོས་ཕྲག་པ་གཡོན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས། ཀྱང་པ་གཡོན་པའི་མཐིལ་དང་། གཡས་པའི་དུས་མའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཕྱོགས་གཡ་བ་དེར་ཐལ་མོར་སྐྱར་བ་བརྟུན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་ཆོ་གསྐྱབས་ཏེ་བརྗོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འདི་ཕྱི་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་

དམ་པ་མཆོག་ཇི་སྟེད་པ་ཅིག་མཛད་ནས་ཕན་གདགས་པ་དང་།

ཡང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གནས་དང་ཆོས་དང་བཀའ་གདགས་པའི་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དམ་པ་ཇི་སྟེད་པས་ཡོངས་སུ་གཏད་པར་མཛད་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་
ངོ་མཚར་ཆེ་སོགས་ཞེས་སོགས་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་དགོ་བའི་

བཤེས་གཉིན་ལ་གཏད་པ་དང་། ཆོས་ནི་དེས་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་དང་། བཀའ་བཏགས་པ་ནི་བྱང་སེམས་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གཏད་པ་སྟེ་
སྟོབ་དཔོན་ཀླུ་མ་གྱི་འདོད་པོ་དགོངས་པའོ། །ཁྱེས་ཆལ་དངོས་ནི་

@4A ༄། །བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱེས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་གཟུང་བར་བགྱི་
ཞེས་དོན་ཆན་གསུམ་ཁྱེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ།

བཙམ་ལྡན་འདས་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁྱེས་པ་ལ་བྱུགས་དགྱེས་ནས་ལེགས་སོ་དང་དེ་ཡིན་པའི་བདེན་ཁ་གནང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕན་

གདགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ།།

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བརྟེན་པར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་དང་། གོང་དུ་ཞུས་པའི་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་སོགས་གསུམ་སྟོང་ལ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས། ལན་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་

བཞིན་ནོ་ཞེས་གསོལ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུངས་པ་ལྟར་མཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དོ། །རབ་འབྱོར་འདི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩལ་བབྱང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། དོན་ལ་

འངམ་དཔལ་གྱི་སྤྱལ་པར་སྒྲུང་ལ། སྟོན་པས་ཡུམ་གསུངས་པའི་ཆོ་རབ་འབྱོར་ཉིད་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཐོག་མར་འཆད་པ་པོར་བསྐྱོས་ཏེ་དགོངས་གཞི་ཆེའོ། །གཞུང་གི་བསྟུས་དོན་ལ་སློབ་དཔོན་
ཀླ་མ་གྲི་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་ཕྱིན་

པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། གཟུགས་སྐྱོ་ཐོབ་པར་འདུན་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་བར་བཙོ་བརྒྱད་བཤད་ཅིང་། དེའི་དང་པོ་བཙུ་བྱ་གནི་མོས་སྒྱུད་ཀྱིས་དང་། དེ་ནས་གཅིག་ནི་

ལྷག་བསམ་དག་པའི་ས་དང་། བཙུ་བརྒྱད་པ་ནི་

@4B སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་སྤྱར་ནས་འཆད་དོ། །འདིར་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པར་འདོད་པས་དང་པོ་བྱང་རྩ་བ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་རྩ་བ་སེམས་དཔའི་ཐེག་
པ་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་འདི་སྦྱུ་བ་ཏུ་སེམས་པར་

བྱ་སྟེ། བདག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་བསྐྱུ་བས་བསྐྱུས་པ་ན། སྒོ་ང་ལས་
སྐྱེས་པའམ། དེ་བཞིན་དུ་མངལ་དང་། རྫོད་གཤེར་

དང་། རྩུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་བཞི་དང་། འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅན་ མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་
དང་སྤིད་ཅིང་སེམས་ཅན་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་

ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཤྱོགས་གཅིག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྤིད་ཅིང་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་མེད་ཅིང་ཕྱ་བ་མེད་པའང་མ་

ཡིན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཅི་ཅམ་

དུ་སེམས་ཅན་ཞེས་མིང་གིས་གདགས་པས་བཏགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་གཉིས་དང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མི་གནས་པའི་ཕུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་
ལོངས་སུ་ཕུང་ན་ལས་བསྐྱེད་སྟེ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

དོན་བསྟུན་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་ཕུང་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་ཅི་
རིགས་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཕུང་འདས་

@5A ༄། །མཐར་ཐུག་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་སེམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤར་བསྐྱེད་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བསྐྱེད་པ་དེ་གསལ་བཏབ་སྟེ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྐྱེ་གནས་བཞི་
ལས་སྐྱོང་སྐྱེས་ནི། མི་དང་སྐྱ་དང་བྱ་སོགས་ལ་ཡོད་ཅིང་།

མངལ་སྐྱེས་ནི་མི་དང་དུད་འགོ་དང་ཡི་དགས་ལ་འང་ཡོད་དོ། །དྲོད་སྐྱེས་ལ་ཕྱི་དངོས་པོ་ལོ་ཉོག་སོགས་མང་ཡང་མི་ལ་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་དང་དབྱར་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་

ཕལ་ཆེར་རོ། །བརྒྱུ་སྐྱེས་ནི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་དང་ལྷ་

དང་དམུལ་བ་པ་རྣམས་དང་བར་དོ་བ་དང་ལྷ་མིན་དུད་འགོ་ལའང་ཡོད་དོ། །མི་ལ་སྒོང་སྐྱེས་ནི་སྟོན་པའི་དུས་སུ་དག་བསྟེན་ས་ག་མ་ལས་སྒོང་མང་པོ་དང་དེ་ལས་བྱ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བར་
ལཤད་པ་ལྟར་རོ། །གོང་གི་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་

ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོན་སེམས་དང་འབྲུག་སེམས་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོར་ཆོག་ས་སྒྲོར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་པར་སེམས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གཞན་
སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་འདོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི།

རང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱམས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་
དོན་ཕྱིར་ཞེས་པས་གཞན་སྤང་འདས་གཞན་སྤང་འདས་ལ་འགོད་འདོད་དང་།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་རང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཞིག་དགོས་ཞེས་ལཤད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདག་མིན་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་བས་ཟིན་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་

ཚད་མེད་པ་ཞིག་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་ཡོངས་སུ་

@5B འགོད་པར་འདོད་ཅིང་། བཀོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འདིར་མྱ་
ངན་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ནི་ལས་ཉོན་གཉིས་དང་སྤྱག་བསྡུལ་ཏེ་དེ་ལས་བཞེས་

པ་ནི་ལས་ཉོན་དང་སྤྱག་བསྡུལ་ལས་ཐར་པ་འམ་འདས་པའི་མྱང་འདས་སོ། །དེས་ན་བཞེས་ཞེས་པ་ནི་མྱང་འདས་དང་དེ་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཞུང་འདིས་སོ་སྐྱེ་ལ་དོན་
དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཇེས་མཐུན་པ་ཞིག་བསྟན་ཅིང་། དོན་དམ་སེམས་

བསྐྱེད་དངོས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཀུ་མ་ལ་གྲི་ལས། སྐབས་འདིར་ལྟ་བུའི་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདིའི་གཞུང་འོག་མ་ནམས་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
ལྟ་བ་དང་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ཞེས་པ་ལ་དགོས་པའི་

དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་གཤམ་ཆེ་ཡང་། འདིར་མང་དུ་འགྱུར་དོགས་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་མཚོན་ཅམ་མཛད་ན། ཀུན་གྱང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་གི། །དོན་དམ་

དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་དཔྱད་མི་བཟོད་ཅིང་བཏགས་

དོན་མི་ཉིད་དེ། དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་ན་འགོག་སྒྲ་བས་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་བཟོད་ན། དགག་བྱ་ལ་སྒྲིབ་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་འདིར་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་
པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་

བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་དང་། ཇེས་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
བཞག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་

@6A ༄༅། །པ་ཙམ་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་མང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དཔེ་ནི། ཐག་པ་བྲ་བོ་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ན་
གནས་པའི་ཆོ་ཁ་ཅིག་ལ་འདི་སྒྲུལ་ལོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་ངོ། །

དེའི་ཆོ་ཐག་པ་དེའི་ཆོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་གང་ཡང་སྒྲུལ་དུ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་སྒྲུལ་ལོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཆར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བཞེན་ནས་ངའོ་

སྒྲུལ་དུ་འབྱུང་ཡང་། ཡུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱན་དང་ཆེམས་

གང་ཡང་ངའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་མེད་ཅིང་། ཡུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ངའི་མཚན་གཞིར་བབྱུང་མེད་པས། ང་དེ་ནི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་

འཕགས་པའི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་རྩ་མ་ཡིན། །མི་མིན་རྩུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ས་མིན་ནས་རྣམ་ཤེས་མིན་ཞེས་པས་སྐྱེས་

བུའི་ཁམས་དུག་གི་ཆེམས་རེ་རེ་བ་དང་། ཀུན་མིན་ཞེས་པས་ཁམས་དུག་གི་ཚོགས་པ་སྐྱེས་བུའི་བདག་ཏུ་འཛོག་པ་བཀག་ཅིང་། ཀྱང་པ་སྤྱི་མས་ཁམས་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་
བཀག་གོ། །འོ་ན་སྐྱེས་བུ་སྟེ་གང་ཟག་ཇི་ལྟར་འཛོག་པ་

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེས་བུ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་སྤྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟར་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་སྤྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་

དེས་ན་སྤྱི་ལོ་ཉི་ཤེར་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་འདུས་པའི་སྤྱིང་

@6B རྟུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་བོ། །དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟུ་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡང་དག་
པར་མ་གྲུབ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་རྟུ་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་

རང་གི་ཆ་ཤས་དང་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རང་དབང་རྟུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་སྟོར་རོ། །རང་གི་གཟུགས་ཕྱང་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་།
ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཅན་ཕྱང་པོ་དང་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ལ་

བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། ཉིད་ལག་སོར་མོ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་གི་ཆ་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། བྱམ་པ་ནི་རང་གི་མཆུ་ཞབས་ལྟོ་བ་སོགས་ལ་བཏགས་པ་དང་། མཆུ་
ཞབས་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན་བྱམ་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སོགས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་འགྲེལ་ཞིང་། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྤྱི་དང་དམིགས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་གདགས་

གཞི་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པར་གཞན་

དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མེད་པས། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་དེ་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་དགག་བྱའི་ཆད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཅུ་ཤེ་ལས། གང་སྤྱིར་བརྟེན་

འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་སྤྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་བདག་གམ་གང་ཟག་བཏགས་དོན་
བཅའ་བའི་ཆོ་མི་རྟེན་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་སྒྲུ་མ་དང་སྒྲུ་ལ་པ་ལྟར་

@7A ༄། །བྱ་བྱེད་འཐད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འང་འདྲ་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བར་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་
འདྲར་ཆོས་ཀྱན་ཤེས། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་

རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྟོང་གིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀྱན་ལ་སྒོས་སྒྱུར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྟོད་བཏགས་པ་

ཅམ་དུ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་

ཤེས་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་པོ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གནད་ཆེ་བ་འདི་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཇི་སྲིད་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་
ལས་མ་གྲོལ་ཅིང་སྟོང་ཉིད་དོན་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བབྱུང་ཡང་ཐར་པ་ཐོབ་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མགོན་པོ་སྤྲུལ་བ་ཀྱིས། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པ་བསྟེན་མ་ཡིན། །འགྲོ་བྱུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་
ནི། །ཕྱོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་ཅེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མང་ངོ། །གོང་གི་སྟོན་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་སྤང་འདས་ཐོབ་
པ་མེད་པར་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དེ་ཅིའི་སྤྱིར་

ཞེན། རབ་འབྱོར་ཞེས་བོས་ནས་གཤེད་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་གང་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

@7B བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་གམ། མྱོག་དུ་སྟེ་མྱོག་ལྡན་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་གམ། གང་ཟག་དུ་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་ཞིང་འཇུག་ན་ནི། དེ་བདེན་མེད་ཤེས་པའི་བྱང་

སེམས་ཞེས་བྱ་མི་རྩུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲུག་པ་ལས། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་མ་སྟོང་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཞེས་མི་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཚོགས་སྐྱོར་གཉིས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་ནི་འཁོར་བར་ཀྱན་དུ་གཏུང་བའི་སེམས་པ་ཅན་དང་། སྟོག་ནི་ཆོ་འདིའི་རིས་མཐུན་

སྐལ་མཉམ་རྫོགས་པའི་བར་གནས་པ་དང་། གང་ཟག་ནི་བག་ཆགས་དམན་པས་རྒྱད་གང་ཞིང་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ཅིང་། འདིར་བདག་ཅེས་མ་བྱུང་ཡང་འོག་ཏུ་

འབྱུང་བས་བདག་ནི་ངའོ་སྒྲུལ་པའི་ངར་འཛིན་སྐྱེ་བའི་

གཞིའི་དོན་ཏེ། བསྐྱེད་བཏུས་མཆན་འགྲེལ་ལས་ལའད་དོ། །དེ་དག་ནི་གང་ཟག་གི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་ཡང་། གང་ཟག་ཡིན་ན་གོང་གི་སྒྲ་དོན་དེ་ཆང་བས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་
དང་གང་ཟག་གཉིས་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དོ། །དེ་

ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་སློབ་རྩལ་ནི། སྦྱོན་པས་མཆོན་ནས་པར་སྦྱོན་གཞན་རྣམས་ལ་འད་སློབ་པར་སྦྱོན་པས་དང་པོ་སྦྱོན་པ་ནི། ཡང་རབ་འབྱོར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་དངོས་པོ་
ལ་མི་གནས་པར་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་

@8A ༄༄༅། །དངོས་པོ་ནི་སྦྱོན་བྱའི་དངོས་པོ་སྟེ་དེ་དང་སྦྱོན་པ་དང་གང་ལ་སྦྱོན་པའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ མི་གནས་པར་སྦྱོན་པ་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་བྱམས་
སློན་ལས། དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་མི་གནས་པར། །སེར་

སྒྲ་མ་མཆིས་སྦྱོན་གཏོང་ཤོག །ཅིས་དང་། གང་གི་སྦྱོན་པ་གང་ལ་སྦྱོན། །སྦྱོན་པ་ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་པའི། །སྦྱོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སྦྱོན་པ་སྦྱོན་བྱ་

ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་། །འཇིག་རྟེན་

འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅིས་བྱ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྐྱེས་གྱུར་པ་དེ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅིས་བསྟན། །ཞེས་སྒྲིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཟེན་པའི་སྒྲིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། དེས་མ་ཟེན་པའི་སྒྲིན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་བཤད་དེ། སྤྲུལ་འཕགས་པ་དང་ཕྱི་མ་སོ་སྒྲེ་ལ་ཡོད་པའོ། །ལམ་མ་ཁྱུགས་ན་སྒྲིན་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིན་
པའི་ཕར་ཕྱིན་མེད་ཅིང་གཞན་ལྔ་ལའང་འདྲའོ། །

སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེའི་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་སྒྲོ་ལ་སེམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་

རབ་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལའང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །སྒྲིན་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་མ་ཟད་དངོས་པོ་གཞན་ཅི་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་ཏེ་མི་གནས་པར་སྒྲིན་པ་

བྱའོ། །ཅུང་ཟད་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་དང་

@8B སྐྱ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ལ་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མིག་ཤེས་གྱི་ཡུལ་རྣམས་དང་། སྐྱ་ནི་རྣ་བའི་ཡུལ། དྲི་ནི་སྒྲའི་ཡུལ། རོ་
ནི་ལྷའི་ཡུལ། རེག་བྱ་ནི་ལྷས་གྱི་ཡུལ་

ཆོས་ནི་ཡིད་གྱི་ཡུལ་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྦྱིན་ཅི་ལོག

དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པས། ཅི་ནས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་ན་

སྦྱོན་ཆེ་བའི་དཔེ་ལོག་དུ་འཆད་དོ། །བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྦྱོན་སོགས་ལས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་མོད། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དག་བྲལ་བའི་སྦྱོན་སྦྱོན་སོགས་

བསྐྱབས་ན་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེ་བར་ངེས་

ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཆེ་བའི་མཐའ་ཚད་ནི་གཞན་གྱིས་གཟུང་བར་སྤྲོ་བ་མིན་ཏེ་
དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། ཤར་ལ་

སོགས་པ་སྟོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའི་ཚད་གཟུང་བ་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔེ་བསྟན་པའི་དོན་བསྟུས་སོ། །སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་

@9A ༄། །ཞིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ལོ། །རབ་འབྱོར་འདི་སྦྱུང་དུ་སེམས་ཞེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་སྟོང་གིས་དོན་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྦྱུང་དུ་སེམས་པ་སྟེ་བསམ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནམ་པ་

གཉིས་ནི་མཚན་དཔེ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་མཚན་དཔེ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ལྟ་བ་སྟེ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་སྦྱུང་མི་

ཞེས་བྲིས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྲིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེན་

དེ་ལྟར་བལྟ་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏེ། ཅུང་ཟད་དབྱེ་བ་ནི་མཚན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྲིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བགྱིད་དེ། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་གཟུགས་གྱི་སྐུའི་མཚན་དཔེ་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱུ་མ་ལྟར་ཡོད་པར་གསུངས་གྱི། དོན་དམ་པར་མཚན་དཔེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་འོ་ཞེས་གསོལ་
ཏོ། །གཟུགས་སྐུའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་ནི་རི་མོས་བྲིས་པའི་གཟུགས་བརྟན་

ལྟར་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཀྱན་རྫོབ་བརྟན་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་གྱི། བདེན་པའི་རང་བཞིན་མིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་རབ་འབྱོར་ལ་ཅི་ཙམ་དུ་མཚན་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་བརྟན་ནོ་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་མི་

བརྟན་པ་གང་ཞེན། ཇི་ཙམ་དུ་མཚན་དཔེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཙམ་ནི་མི་བརྟན་ཞིང་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མཚན་དང་

མཚན་མ་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིས་གཟུགས་སྐྱེ་

@9B ལ་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཏེ། ༙ླ གཟུགས་སྐྱེ་དང་དེའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་བརྒྱུན་པའི་སྟོང་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་སྐྱེ་འདེབས་སེལ་ཞིང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་དང་མཚན་མ་མེད་པར་བལྟ་བས་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་ མཐའ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྒྲ་མས་

གཟུགས་སྐྱེ་དང་ཕྱི་མས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྒྱུན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གཙོ་ཆའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བཤད་པའི་མདོ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མོས་པའི་སེམས་ཅན་མ་འོངས་པ་འབྱུང་ངམ་ཞེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འོངས་པའི་དུས་ལྔ་

བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ན་སོགས་ཏེ། ལན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་དེ་སྐྱེད་མ་ཟེར་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་འབྱུང་མི་འབྱུང་ལ་དོགས་པ་མ་ཟ་ནས་མ་འདྲི་ཤིག་

ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །རབ་འབྱོར་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲིག་པ་ཉིད་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་འི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་།

སྒྲིག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དག་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གྲང་སྟོན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཙམ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་དག་
བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་འབུམ་ཕྱག་དུ་

མ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་དག་རྩ་བ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ངས་མཁྱེན་ཏེ་ཞེས་པ་འོ། །ཀླ་ལྡིས་ལྟ་བུ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟུན་ཕྱག་ལྟེ་ཆོག་ས་ནི་ལྟ་བུ་སྟེ། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱི་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་
ཕྱག་ལྟེ་བར་དུ་གནས་ཞེས་བྲག་ས་པས་ཞེས་བཤད་པ་འི་

@10A ༄། །ལྟ་བུ་ཕྱག་ལྟེ་ནི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྟ་བུ་འི་བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་གནས་ཞེས་པ་འོ། །བསྟན་པ་འི་གནས་ཚད་ལ་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དག་ལས་བཤད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་མང་
སྟེ། ཐུབ་པ་འི་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་ལྟ་བུ་

དང་ལྟ་བུ་སྟོང་དུ་གནས་པར་བཤད་པ་འང་ཡོད་དེ་དགོངས་པ་ནི་མི་འགལ་ལོ། །མི་འགལ་བའི་རྒྱལ་ནི་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་དང་སྐྱབ་པ་འི་དུས་དང་འགའ་ཞིག་ནི་ལུང་གི་དུས་ལ་དགོངས་

ཤིང་། ལ་ལ་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་མཇད་པར་མངོན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་འཇམ་གླིང་རྒྱན་དུག་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། བོད་དུ་ནི་ས་པའ་དང་བུ་སྟོན་དང་རྩེ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཆོ་སེམས་ཅན་གང་དག་འདི་ལྟ་
བུའི་མདོ་སྡེ་ཤེས་ཕྱིན་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཐོས་བསྟོན་

གྲིས་དད་པ་མང་པོ་ལྟ་ཅི་སེམས་དང་བ་གཅིག་ཙམ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ནི། ད་ལྟ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་
དག་གིས་བསོད་ནམས་གྱི་ཡུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་

སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ། །མཁྱེན་པ་ནི་བསམ་པ་དག་གཟིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་
དང་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་འདུས་ཤེས་མངོན་འགྱུར་

བ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་གང་ཟག་སོགས་གྱི་སྒྲོ་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། ཀུ་ཤྱིས་ནི་ངའོ་སྟེ་མ་དུ་བདག་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ནི་བདག་ཏུ་འདུས་ཤེས་

པའོ། །བདག་གི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་འདྲ་ཤེས་པའོ། །

@10B བདག་དེ་ཉིད་གྱི་ཆོ་ཇི་སྲིད་གནས་གྱི་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་སྟོན་ཏུ་འདྲ་ཤེས་པའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འགྲོ་བ་དག་ཏུ་འགྲོ་བར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པའོ་ཞེས་བཤད་དེ།

བདག་གི་འཛིན་པའི་དོན་སྲ་མ་དང་ཅུང་མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཤེས་

རགས་པ་མི་འཇུག་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་རྣམས་བདག་ཏུ་སོགས་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་འཇུག་པར་མ་ཟད། གཟུགས་སོགས་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཆོས་སུ་བདེན་པར་
འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་སུ་མེད་པར་ཡང་བདེན་ཞེན་

གྱིས་འདྲ་ཤེས་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཤེས་ཡོད་པ་དང་འདྲ་ཤེས་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དང་།
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པ་

ལའང་བདེན་ཞེན་གྱི་འདྲ་ཤེས་མི་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་ཅུང་སྟེ། འདྲ་ཤེས་དེ་ལྟར་འཇུག་ན་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཆོས་སུ་འདྲ་ཤེས་འཇུག་ན་ཡང་སོགས་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པར་

འདྲ་ཤེས་འཇུག་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་དང་འབྲེལ་ལོ། །

ཡང་ཆོས་ཀྱང་ལོག་པར་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ཆོས་ནི་ལུང་གི་དམ་པའི་ཆོས་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལོག་པར་མི་གཟུང་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་
ནི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་མི་

གཟུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་ན་དཔུང་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྩལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གྲུ་གཟིངས་ལྟ་བུ་སྟེ་གྲུ་
གཟིངས་ནི་རྩའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན་མི་དགོས་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་མཐར་

@11A ༄། ༄། ཕྱིན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལུང་གི་ཆོགས་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆོ་འདོར་ཞིང་སྤང་བར་བྱ་ན། དམ་པའི་ཆོས་
མ་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་འདོར་བ་གཞིར་བཅས་ཏེ་ལྟ་ཅི་

སྟོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དགོས་པ་གྲུབ་ཅིན་པས་ལུང་དེ་ལྟ་བུ་རང་དོན་ཏུ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་

གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་གང་སྒྲ་ན་མེད་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་ཅིང་བསྟན་ནམ་སྟམ་དུ་སེམས་སམ་ཞེས་གསུངས་པ་ན།

རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་དུ་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཆལ་བ་སྟེ་གོ་ཞིང་ཤེས་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་བསྟན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཅིའི་སྟངས་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་ཐ་སྟད་དུ་རང་གིས་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་།

མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའམ། ཐ་སྟད་དུ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཞེས་ལའད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་དེ་དག་གི་བདེན་སྟངས་

ཆོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོ་

ན་ཡོད་པ་ལྟར་ཐ་སྟད་པའི་སྟོ་དོན་མཐུན་གྱིས་གཟུང་དུ་མ་མཆིས། ཆོག་གིས་སྟོས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་ཏེ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཀྱང་མ་ལགས། ཐ་སྟད་དུ་ཆོས་མ་

མཆིས་པ་སྟེ་མེད་པ་ཡང་མ་ལགས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ་

@11B དེའི་སྤྲིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྟོང་བས་རབ་
དུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་བཞག་པའི་སྤྲད་དུ་འོ་ཞེས་ཞུས་སོ། །འདི་དག་ནི་

འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་དགོས་མོད། དོན་དམ་པར་
སངས་མ་རྒྱས་པ་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཡང་རང་གི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་དང་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིན་
ཏེ། མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་

བྱེད་ཉེར་གཉིས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡུང་པོ་མིན། །ཡུང་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་ཡུང་པོ་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡུང་ལྡན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

གང་ཞིག་ཡོད། ཞེས་དང་། ཡུང་པོ་རྣམས་

ལ་མ་བརྟེན་པར། རྟེན་བཞེས་གཤེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་གཞུང་གི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དོ། རྟེན་ལྟར་ན་དེ་འཆང་རྒྱ་བ་དང་རྒྱས་
པ་ཡང་ཐ་སྟེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ་མཆོན་

ཙམ་མོ། རྟེན་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་ནི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་ན་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་
སོ། གསུངས་པ་མི་འབྱུང་རོ། ཞེས་པའི་དོན་རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་ཉིར་ལྟ་

@12A ༄། ། པ་ལས། སྟོས་པ་ཉིར་ཞི་ཞི་བ་དང་། རྟེན་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིར་ཞི་ཞིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུ་ཡང་། སྐུ་ལའང་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ཏོ། ཞེས་པའི་
འབྲེལ་པར་རྒྱུ་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་

འདས་ལྟ་ལས་འདས་པ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་ངོ་བོ་ལ་མཆོན་མར་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དེའི་ཆོ། མཆོན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིར་བར་

ཞི་ཞིང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་དབང་དུ་བྱས་

ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྷ་ཡུལ་ལམ་མི་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སམ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་འགའ་ཡང་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སུ་ལའང་ཆོས་མ་
བསྟན་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་སྒྲ་ཆོགས་པ་

འདི་དག་ལ་མངོན་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་ལྡན་པའི་མི་ལམ་མི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་རྟོག་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་ཉུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་སོ། །འདིར་བཤད་པ་ལྟར་འོག་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་མ་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཀྱང་

མ་ལགས་ཞེས་པས་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་ཞེས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་སྟེ། སྒོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཞེས་

སོགས་གྱིས་ཐ་སྐད་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཆེན་

@12B པོ་དག་གིས་འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་རྟོགས་ཤིང་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པར་འཛིག་ཅེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་ཆོས་ཐམས་

ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ལས་

བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་མོད། དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་

བྱོད་འདི་སྒྲམ་དུ་སེམས། རིགས་གྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་གང་

ལ་ལ་ཞིག་གིས། ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། སྤྱིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང་། །ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་སྦྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་

སྟོང་གཉིས་པ། །བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་གསེར་དང་དངུལ་དང་ཤེལ་དང་བེ་རྒྱར་དང་དོའི་སྟོང་པོ་དང་སྤྲུག་དང་ཕུ་ཉིག་

དམར་པོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ། གཞན་ལ་

སྟོན་པ་བྱིན་ན་བསོད་ནམས་གྱིས་ཕུང་པོ་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ་ངེས་པས། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་པོ་མང་བར་བྱས་ཤིང་བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཡང་མི་ལམ་དང་སྒྲ་མ་
ལྟ་བུར་ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་འཛོལ་ལགས་གྱི། བསོད་ནམས་གྱི་

ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཕུང་པོར་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། ཐ་སྟད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ལ་བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་པོ། །བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ཐ་སྟད་མཛད་ཅིང་གསུངས་སོ་
ཞེས་གསོལ། འདིས་ནི་ལས་དཀར་ནག་སྒྲར་བྱས་པ་

@13A ༄། །དང་སྟོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་འདས་པ་འགགས་ཤིང་མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་མ་གྱུར་བས་མེད་ཀྱང་། སྟོར་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་དག་
འབྲེལ་བ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཚུལ་ལ་སོགས་

བསྟན་ཏེ་ཅུང་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་འདི་བོད་སྐད་དུ་ཆོགས་བཅད་མ་ཡིན་ཀྱང་ལེགས་སྒྲར་གྱི་སྐད་ལ་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྒྲིགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་

དགོངས་པའོ། །བབྱང་བའི་ཆོག་སྒོ་ལ་བབྱང་བ་དང་། སྒྲིགས་

བམ་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་ལའང་བྱར་རུང་ཞིང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཆད་པ་ནི་ཆོག་བཟོད་ཅིང་ལེགས་པར་འཆད་པ་དང་། སྟོན་པ་ནི་དོན་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ལ་བཤད་ཅིང་དེ་ནི་
གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་བབྱང་བ་སོགས་

བྱས་ན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཆོས་གངས་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ཕན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་
ཞིང་། དེར་མ་ཟད། ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ནི་གཞུང་འདིའི་བཟོད་བྱའི་དོན་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་ པའི་ཤེར་སྦྱིན་འདི་ལས་ཐོབ་ཅིང་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་ནམས་ཀྱང་འདི་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་
སྦྱིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་

ཐོབ་པར་བྱར་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དོན་དམ་པར་དེ་དག་མེད་པར་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་ཀྱང་

@13B གུན་ཚོ་བ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེར་ཐ་སྙད་གདགས་སོ་ཞེས་པ་འོ། །ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་
ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་རྟོགས་པར་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རབ་འབྱོར་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པས་འདི་སྒྲུལ་དུ་བདག་གི་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྒྲུལ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་སེམས་སྒྲུལ་མཁ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་ནི་མ་ལགས་
སོ། །རྒྱ་མཚན་ལ་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་

འཇུག་བྱ་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཐར་པའི་ལམ་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པ་ན་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །དོན་དམ་པར་གང་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་ཤིང་གཟུགས་དང་སྒྲ་
དང་བློ་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་དམ་

པར་བབྱང་ནས་ཞུགས་པ་མ་ལགས་སོ། །རྗེས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དུ་སྐབས་འདི་བྱངས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་ཐོབ་མཁན་དང་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་བདེན་པར་བབྱང་ནས། བདག་གིས་རྒྱན་

ཉུགས་ཐོབ་བོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཉིད་དེ་ཡི་བདག་ཏུ་

འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་གང་ཟག་དང་འབྲས་བུ་བདེན་འཛིན་བདག་འཛིན་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནོ། །རྒྱན་
ཉུགས་ཀྱིས་བདེན་པར་བརྩུང་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་

ཐོབ་བོ་སྒྲུལ་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་སྤྱང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་ནི་རྒྱན་ཉུགས་སོགས་

@14A ༄། །བཞིའི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་
དགོས་པར་བཤད་པའོ། །དེས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་

ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་སྟོང་མ་སྟོང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་སྟེ། ཇི་སྟིད་གཞི་གང་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་སྒྲུལ་དུ་དཔྱོད་པ་ཉུགས་པ་ན་བདེན་ཞེན་ལས་འདའ་མི་རྒྱས་པའི་བར་དེ་སྟིད་དུ་

བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་

སྤྱན་འབྱིན་མི་རྣམས་པས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པར་འཇོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དག་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དགྲ་བཙམ་པ་གསུམ་ལ་སྤྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་དོན་ནི་
སྤྱར་ལྟར་རོ། །རྒྱུན་ལྷགས་སོགས་བཞི་ལ་ལྷགས་པ་དང་

འབྲས་གནས་ཟུང་རེ་ཡོད་པས་སོ་སོར་བྱེན་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དང་། ཟུང་རེ་བསྡོམས་ན་སྤྱི་བུ་ཟུང་བཞིར་འགྱུར་རོ། །འདིའི་བཞི་ལ་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མཆོན་ཅམ་ནི་རྒྱུན་ལྷགས་
དགེ་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་འགོག་བདེན་ནི་

མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པས། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་དང་། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་འབད་ཅིང་ལྷགས་པ་ལ་
དེའི་ལྷགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་ནི།

འཇིག་ལྟ་དང་རྩལ་བཞིན་ལྷགས་མཆོག་འཛིན་དང་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །འཇིག་ལྟ་ལ་ལྟན་སྤྱིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཀྱན་བཏགས་སོ། །ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་ཉོན་དུག་པ་

སྤངས་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དེའི་

@14B འབྲས་གནས་དང་། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པས་འཇུག་པ་ནི་དེའི་ཞུགས་པ་འོ། །ཕྱིར་འོང་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལ་གནས་པ་དང་དེའི་
ཆེད་དུ་ཞུགས་པ་ནི་འབྲས་གནས་དང་ཞུགས་པ་འོ། །དག་བཙམ་པའི་

འབྲས་བུ་ནི་སྤྲོད་ཅིའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་ཅིང་། འབྲས་བུ་དེ་ལ་གནས་པ་དང་དེ་ཐོབ་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ནི་དག་བཙམ་འབྲས་གནས་དང་ཞུགས་པ་སྟེ་ཞིབ་ན་མང་དུ་
འགྲོ་དགོས་པར་སྒྲུང་རོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་དོན་

ནི་འདོད་ཁམས་སུ་ད་དུང་སྟེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་དེ་ལེན་མི་དགོས་པ་འོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་དང་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་
དང་གཞོད་སེམས་ཏེ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་

པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་གོད་པ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་

ཅིང་། འདི་དག་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཁོ་ན་སྟེ། འདིར་ཐལ་འགྱུར་

བའི་ལུགས་སུ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་སོ་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་འོ། །མདོར་ན་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་བཞི་པོ་
དེས་ཐོབ་མཁན་དང་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་

ཞེན་མི་བྱེད་ཅིང་། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་སྟེ་དེ་ཀྱང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཡུང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་བདག་ཐ་
སྟོན་དུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙེམ་པ་

@15A ༄༅། །ལགས་ཀྱང་། བདག་གིས་བདག་ནི་དགྲ་བཙེམ་པ་འོ་སྟོན་དུ་བདེན་པར་མི་འཛིན་ལགས་སོ་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འཛིན་ན་ནི་བདག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་
བས་དགྲ་བཙེམ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་ནི་

དགྲ་བཙེམ་པ་ཡིན་ཏེ། བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་རིགས་ཀྱི་བུ་རབ་འབྱོར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ལ། དོན་དམ་པར་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་

པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པར་ཞེས་ལུང་

མི་སྟོན་ཏེ། རོན་དམ་པར་གནས་བྱ་དང་གནས་བྱེད་དང་གནས་པ་པོ་གང་ཡང་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལའགད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །རོན་
དམ་པར་ཐོབ་བྱ་དང་ཐོབ་བྱེད་དག་ཐོབ་མཁན་

ནམས་མེད་པར་མ་ཟད། རོན་དམ་པར་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་གྲིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངས་སྟོན་སངས་རྒྱས་མར་མི་མཛད་ལས་
རོན་དམ་པར་གང་སྒྲངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་

ཡོད་སྟུང་མཁ་ཞེས་ངྲིས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྲིས་དེ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་ལན་སྟུལ། འདིར་སྟོན་སུ་སངས་རྒྱས་མར་མི་མཛད་གྱི་མཚན་ནས་སྟོན་པ་ནི། སྟོན་པས་སྟོན་གཞིན་ཅུ་ཆོས་གྱི་སྟིན་དུ་
གྱུར་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་མར་མི་

མཛད་གྲིས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྟླེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཅིང་། ས་བརྒྱད་པ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ན་མར་མི་མཛད་གྲིས་སྟོང་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་

ལྷན་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ལུང་།

@15B བསྟན་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་ཆེད་དེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཤིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་
ཉིད་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་མི་ཉོག་ཡེ་ཤེས་

ལ་གོམས་པ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཟད། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བར་
འགྱུར་རོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མིད་དུ་མངོན་དུ་གཟིགས་ཤིང་གང་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གཟིགས་པས། མར་མེ་
མཛད་ལས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་སྤངས་སྟུམ་

དུ་ཞེན་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ལུང་སྟོན་པའི་དུས་སུ་གང་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་མེད་ཅིང་། ལུང་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ལུང་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཡང་མེད་ཀྱང་།

ཐ་སྐད་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་སངས་རྒྱས་

པའི་བར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། དུས་སྔ་ཕྱིའི་ང མ་རྣམས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྔ་ཕྱིའི་ང་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ང་སྤྱི་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱོད་མ་འོངས་པ་
ན་སངས་རྒྱས་དེར་འབྱུང་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའོ། །དཔེར་ན་

སྤྱི་བ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་དང་ཆོ་སྟོད་སྤྲད་གྱིང་རྣམས་ད་ལྟའི་དུས་གྱིང་འདི་མིན་ཡང་དེ་དག་གིས་བྱས་པ་ལ་ངས་བྱས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་དག་གིས་བྱེད་པ་ཡང་ངས་བྱེད་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་ཐ་སྐད་
འདོགས་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངས་ཁང་པ་དང་

@16A ༄། །ཞུ་གོས་(LHVA)མ་སོགས་འདི་དང་འདི་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དུས་སུ་ཁང་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འབྱུང་ལ་བསམས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐ་སྐད་ཙམ་
དུ་འབྱུང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ་མེད་དོ། །རང་བཞིན་

གྱིས་སྤྱི་ན་ནི་ཁང་པ་སོགས་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་དུས་ན་འང་ཁང་པ་སོགས་ཡོད་ཅིས་འདོད་དགོས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས། མ་དྲོས་པས་ཉུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་

ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་

བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུ་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤར་བཤད་པའི་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་འདིར་ཡང་སྒྱུར་རོ། །རྒྱུ་ལས་འབྲས་

བྱ་རྣམས་སྐྱེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་དེ་བཞིན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་དབྱ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་རྒྱལ་ཤེས་ཤིང་། སྤང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་དབྱ་མའི་
ལམ་ཡང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འཛང་རྒྱ་

བ་ལ་གང་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་ཞིང་དག་པ་སྒྲུབ་དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱང་རྒྱུ་མཐུན་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་བདག་གིས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་བདེན་ཞེན་
གྱིས་དོན་དམ་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་

ཞིང་ཟེར་ན། ཚིག་དེ་ནི་མི་བདེན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། འཛང་རྒྱ་བའི་གནས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་རྒྱུན་དུ་མ་ཚོགས་ནས་བྱང་བ་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུའི་བཀོད་པ་

ཡིན་གྱི། འོན་དམ་

@16B པར་བཀོད་པ་དེ་དག་མིད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་གྲང་མ་བརྟག་མ་དཔུང་པའི་སྒོ་ངོན་ཡོད་པས་ཐ་སྐད་དུ་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ནམས་ཞེས་བྱའོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མ་ཟད། སྒོ་ད་བཅུད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་

རྩ་ཤེས་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ། ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྲང་རིགས་པས་རྩལ་སྒྲ་རབ་ཀྱི་བར་བཤེག་ན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བར་འགྱུར་ཏེ་མཚོན་ཙམ་
མོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཞིང་གི་

བཀོད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ན་འདི་ལྟར་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་གང་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་
མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཕྱིའི་

ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལྟ་བུར་མ་ཟད། བཅུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡང་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་པ་མིད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རབ་འབྱུར་དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ལུས་རིའི་

ཀྱལ་པོ་རི་རབ་ཙམ་དུ་གྱུར་ན་ལུས་དེ་ཆེ་བ་ཡིན་

སྒྲུལ་མམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་ལུས་དེ་ཆེ་བར་བྱས་ཤིང་། ལུས་དེ་ཉིད་ཆ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཡུང་པོ་ཐ་སྟོད་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི། ཆ་ལ་མ་བཟོས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོར་མེད་པར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་

དུ་ལུས་དེ་ལ་ཆེ་འོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་ལུས་སུ་གྱུབ་པ་མ་མཆིས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ལུས་དེ་ལ་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཆེ་བས་མཚོན་ནས་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་
དང་འདྲ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སྟོན་

@17A ༄། །བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྒྲོམ་པའི་རྩལ་ལཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་ལ་དཔེ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་
གཏྲའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་

གཏྲའི་ཁྱུང་ཡང་དེ་སྟེད་ཁོ་ནར་གྱུར་ན། དེ་དག་གི་བྱེ་མ་དེ་དག་གྲངས་མང་ངམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་ལ་གཏྲའི་ཁྱུང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མང་ན་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ནམས་མང་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་

འཆལ་ཏེ་བརྗོད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་སྟོན་མོས་པ་སྟེ་འདོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོན་ཀྱིས་དོན་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གར་ཁྲི་གླུང་དེ་དག་གི་བྱེ་མའི་ཇི་སྟེན་པའི་གྲངས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་རྣམས་སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་གང་གིས་

གསེར་དངུལ་སོགས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲ་བདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་དེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་བསོད་ནམས་མང་ངམ་ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ་ཆེས་
མང་བར་བྱས་སོ། །གར་ཁྲི་གླུང་ཞེས་པ་ནི་མ་

དྲོས་མཆོན་ནས་འབབ་པའི་ཚུ་བོ་གར་ལ་བཞེད་པ་དང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་བཞེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། བྱེ་མ་ཡང་བྱེ་མ་ཡོངས་གྲགས་དང་། ཚུའི་ཐིགས་པའི་རྩལ་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་
སྤར་རོ། དཔེ་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞུང་འདི་

འདོན་ཅིང་ཉན་སེམས་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་འོ་ཞེས་པ་ནི། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐན་ཞེས་པ་ནི་མཐའོ། །གཞན་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་ཞེས་

སོགས་གྲིས་རྣམ་གྲངས་སྟོན་ཏེ། འདོན་པ་སོགས་

@17B ལས་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་མ་ཟད། གཞུང་འདི་ལེགས་པར་འདོན་པ་དང་འདིའི་དོན་སྟོན་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སམ་གནས་དེ་ནི་གཞན་གྱི་མཆོད་པའི་ཉིན་དུ་འབྱུང་
བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གཞུང་འདིའི་ཆོག་སློལ་ལེན་ཅིང་

འཛིན་པ་དང་། གྲེགས་བམ་འཆད་པ་ལྟ་ དང་། དེ་གྲོག་པ་དང་། དེའི་དོན་ཀྱན་རྒྱབ་པ་སྟེ་ཤེས་པ་དང་། དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་གྲིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ངོ་མཚར་རབ་དང་
ལྡན་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཏེ། ས་ཕྱོགས་དེ་ན་

སྟོན་པ་སངས་ རྒྱས་སམ་སྒྲུ་མ་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གནས་སོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྲིས་གཞུང་འདིའི་མིང་ཅི་ལྟར་ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་ན། ལན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་འདིའི་
མིང་ལ་གཞུང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་

སྟེ་འདིའི་མིང་དེ་ལྟར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་པ་ནི། བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་བཟོད་བྱར་བྱས་ནས་སྟོན་པས་ཟོད་བྱེད་གཞུང་ལ་བཟོད་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །འདིས་ཤེས་རབ་གྱི་པར་ཕྱིན་

གྲི་མིང་གིས་མཚོན་ཏེ་པར་ཕྱིན་གཞན་ཡང་བསྟན་ཏོ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་གྲི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྲུབ་པ་མིད་ཅིང་། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་རབ་གྲི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་
འདོགས་སོ། །དོན་དམ་པར་མིད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་

བཤད་པ་འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་གྲིས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་དུས་
གཅིག་ཏུ་གཞི་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་འདུ་བར་སྟོན་པའོ། །

@18A ༄། །པར་ཕྱིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་ཕྱིན་ཟིན་པའི་དོན་ཏེ། སྒྲ་མ་ལྟར་ན་སྟོབ་ལམ་ན་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་སངས་རྒྱས་གྲིས་ན་
ཡོད་དེ་རྣམ་མཁྱེན་དང་དོན་གཅིག་གོ། །ཤེར་

ཕྱིན་གྲི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་ནི། རང་བཞིན་དང་གཞུང་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་མང་སྟེ་བྱུང་པར་ཤེས་དགོས་ཀྱང་མ་བརྗོད་དོ། །མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་གྲི་སེམས་གྲིས་ཟིན་པའི་

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་

དུ་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གང་གསུངས་པ་དེ་ཞེས་

ཤེར་ཕྱིན་གསུངས་པར་བཤད་པ་ནི། འོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་གཞན་ཡོད་དམ་སྟུམ་པ་ན། དེ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྟུམ་མམ་ཞེས་
དྲིས་པའི་ཆོ། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་མཆིས་སོ་ཞེས་ལན་ཤུལ་ཏེ། སྤར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་
པ་དང་འབྲེལ། །དེ་ནས་ཡང་དེ་རྒྱལ་

སྤར་དང་རྒྱལ་སྤར་བསགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སའི་རྒྱལ་ཇི་སྟེད་

ཡོད་པ་དེ་མང་ངམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན་

@18B ལན་དུ་དེ་མང་ངོ་ཞེས་ཉུས་ཤིང་། སའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་རྩལ་དུ་གྱུབ་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་
སྟོན་དུ་ཡོད་པ་དེས་ན་སའི་རྩལ་ཞེས་བགྱིའོ། །

དེས་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གྱུབ་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྟོན་དུ་སྟེ།
དེས་ན་ཐ་སྟོན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཕྱོགས་ཙམ་ནི། རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་རྩལ་ཕྱ་རབ་འདུས་པའི་སྟོང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་
ཡིན་གྱི། རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་བ་དང་

ཚོགས་པ་དང་དེ་ལས་དོན་གཞན་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་པ་ཞིག་ལོགས་སུ་མེད་དེ། དཔེར་ན་བུམ་པའི་མཆུ་ཞབས་ལྟོ་བ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་བུམ་པར་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩལ་ཕྱ་

རབ་གཅིག་ལ་སྟོགས་བཞི་དང་སྟོང་།

འོག་གི་སྟོགས་དྲུག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་རང་གི་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་དྲུག་ལས་ཆེ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་རབ་ཀྱི་དོན་མེད་ལ། དེའི་སྟོགས་དྲུག་མེད་ན་ནི་གོ་ས་མཐོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
ན་རྟུལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་།

ཐལ་ཞིང་དངོས་མེད་དུ་འང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྟུལ་སྤྱོད་རབ་གཅིག་ནི་ཡན་གར་དུ་གནས་མི་རྒྱས་པས་གཞན་དང་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པས་རྟུལ་སྤྱོད་རབ་རང་དབང་གིས་མ་
གྲུབ་ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་

@19A ༄། རྟུལ་རགས་པ་འང་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ཅིས་བྱའོ། །མདོར་ན་རྟུལ་སྤྱོད་རབ་ནི་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་དུ་མ་ཚོགས་པའི་
རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིས་སྟོང་།

ཉིད་བསྟོམ་པར་ལཤད་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལྷོ་ལས་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་དགོངས་པར་ལཤད་དེ། །སེམས་ཅན་གནས་པའི་གཞི་མ་དག་

པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སོ། །

དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་གྱི་གཟུགས་སྐྱུ་དང་དེའི་མཚན་དཔེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིས་པ་ནི། བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་སུ་མ་ཅུ་

ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཚོགས་པའི་སྐྱུ་ཙམ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བ་སྟེ་གཟུང་བར་བྱ་སྟམ་མམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་མ་ལགས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་མཚན་སོ་གཉིས་པོ་

གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་མཚན་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པའི་སྟད་དུ་སྟེ་ཞེས་སྟོ་འདོགས་ཏུག་མཐའ་བཀག་ཅིང་། དེས་ན་ཐ་སྟད་དུ་དེ་དག་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་

རྣམས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པས་སྐྱུ་ར་འདེབས་ཆད་མཐའ་བཀག་པ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཡང་འདྲའོ། །མཚན་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་བསྟན་ཏེ། དཔེ་བྱད་རྣམས་ནི་མཚན་གྱི་

འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་

@19B སོ་གཉིས་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དུག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་རུས་སྤྲས་ཞབས། །ཞེས་སོགས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ནི། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་

ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་མཚན་དཔེ་གསལ་ལྟོགས་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ན་བདེན་ཞེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ནི་མཚན་དཔེ་འདི་ཙམ་གྱི་སྟོན་ས་འཛོག་གམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ནི་ཚས་སྐུ་

མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱི་སྟོན་ས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བརྟེས་
པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

གངས་སུ་མི་འགོ་ཡི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བརྟེས་པས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགོ་འཛིན་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སྐུ་

མཐོང་ནས་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཕྱག་

འཆལ་བ་སོགས་ལེགས་པའི་ལམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་མོད། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་གྱིས་
བཅིངས་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། མངོན་

ཏོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་བདེན་འཛིན་ནི་
མ་རིག་པར་འདོད་དགོས་པས། མ་རིག་པས་

ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དག་བའི་ལས་བསགས་ན་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་མངོན་མཐོང་དང་། མི་དག་བའི་ལས་བསགས་ན་ནི་ངན་འགྲོའི་ལུས་འགྲུབ་པར་གཞུང་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །གཞུང་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་དག་མ་དག་གི་

@20A ༄། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་ཤིང་བསྒོམས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་གང་ཟག་གང་གིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་

ཕྱིན་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་མ་སྟེང་བཏང་བ་

ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོག་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་ཞིང་གཞན་དག་ལ་སྟོན་ཅིང་བསྐྱོམས་ན་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་
འཕགས་པ་ལྷས། བསོད་ནམས་རྩུང་དུས་

ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཆོམ་ཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྲིད་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་དགོངས་མོད།
ཕྱིས་འབྱུང་གི་གདུལ་བྱ་སྟོ་དམན་དད་པ་དང་

ལྷན་པ་རྣམས་ཕན་ཡོན་ལ་སྟོ་བ་སྐྱེས་ནས་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆེད་བསྐྱབས་བཅོལ་གྱི་ཚུལ་དུ། ཆོག་བཞི་པའི་ཆོག་སུ་བཅད་པ་ཙམ་གཟུང་ཞིང་བཅོལ་ན་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་
པོ་དེ་ལྷ་བྱ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་།

དགོངས་གཞི་དངོས་ནི་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལས་དེ་ལྷ་བྱའི་ཕན་ཡོན་རྫོགས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་གྱི། གཞུང་བཟང་ག་ཙམ་ལས་དེ་ལྷ་བྱའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་

གཅིག་ལས་རྫོགས་པར་མིན་ནོ། །

ཚུལ་འདི་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་གཞན་ལ་འང་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་པའི་ཤུགས་སྟོབས་གྱིས་སྤྱན་ལས་མཆི་མ་ཕྱུང་
སྟེ། རབ་འབྱོར་དེས་མཆི་མ་ཕྱིས་ནས་

@20B བཙུག་ལྟན་འདས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་སྟེད་བྱོན་ཅིང་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་ལོ། །རབ་འབྱོར་བདག་གིས་ནི་རང་ལ་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་ན་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་

འདི་མ་ཐོས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་སྟོན་ནམ་ཡང་འདི་མ་ཐོས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྟོན་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་དགའ་
བར་བསྟན་པའོ། །ངོ་མཚར་ཆེ་ཚུལ་ནི། མདོ་

སྟེ་འདི་བཤད་པའི་ཆོག་དང་དོན་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱིད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི། ཐར་པའི་བག་ཆགས་འཇོག་ཅིང་སངས་རྒྱས་

ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་བས་ན་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་

རབ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་པའཕགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། དེས་ན་བདེན་ཞེན་མིད་ཅིང་བདེན་མིད་
རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་བདག་ཆོས་འདི་པའཕགས་པའི་དོན་ལ་དད་པས་རྟོག་ཅིང་ཤེས་ནས་མོས་པ་སྦྱེས་པ་འདི་ནི། བདག་ལ་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་
ལགས་ཀྱི། སྤྲད་མའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གང་དག

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་ཤིང་ཆོས་འདི་ལེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་རབ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །རྩལ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། མགོན་པོ་ཀླ་སྦྱབ་ཞབས་ཀྱིས།
ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། ལས་དང་

@21A ༄། །འབྲས་བུ་བསྟན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །མྱ་དབྱུང་བས་ཀྱང་འདི་མྱ་དབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་གྱི་དོན་སྤར་པའཕགས་ཟིན་ཅིང་།

འདྲི་བ་ལ་ནི་ད་འདྲི་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་དོན་

གཞན་ལ་འདྲི་བ་དང་། ད་འདྲི་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང་སྒྲིབ་ཏེ། འོན་ཀྱང་དབུ་མ་ཐའ་ལས། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ཕྱི་མའོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་
ནི་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་བསྐྱབས་པ་དང་

གཞུང་བར་བྱ་བའི་རྩལ་བསྟན་ཏོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམས་པས་འཇུག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་རགས་པ་
འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་

དུ་སེམས་ཅན་དང་སློག་དང་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཅི་རིགས་འཇུག་པ་སྟེ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་སོགས་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཡང་དག་

པའི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རམ། འདུ་ཤེས་དག་དོན་དམ་པར་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ་ཞུས་པ་ན། བཙུམ་ལྟར་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་དེ་བཞིན་

ནོལ་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ནི་

མ་འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟར་པའི་ཚིག་དོན་ཐོས་པ་ན། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ན་ལས་འབྲས་སོགས་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་རོསྟེ་
ཡིད་མི་སྒྲག་ཅིང་མི་དང་ལ། ཤིན་དུ་དང་

@21B བར་མི་འགྱུར་ཡིད་ཆེས་ཏེ་མོས་པ་དེ་དག་ནི་དོ་མཚར་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པར་གྲུབ་ན་བསྐྱུར་དུ་མི་རུང་བས་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཏུ་
མི་རུང་ཞིང་མི་འཐད་ལ། བདེན་པར་མེད་པའམ་རང་

བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་སྤང་འདས་སོགས་འཐད་པའི་ཚུལ་ནི། རྗེས་ཏེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། རང་བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་
ཡོད་ན། །སྤང་ན་འདས་པ་མི་རུང་ཞིང་། །སྟོས་

ཀུན་ལྡོག་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་དང་། །བྱ་བྱེད་འཐད་པས་མི་འགའ་ཞིང་། །དེ་ལས་ལྡོག་པར་མཐོང་བ་ན། །སྟོང་ལ་བྱ་བ་མི་རུང་ཞིང་། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དམ་པ་མཆོག་འདི་ནི་ད་ལྟ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་

གོང་དུ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ནས་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྟོས་སུ་འཆད་པ་ནི།

རབ་འབྱོར་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མེད་པས་གང་གིས་བཟོད་པ་དང་ཇི་ལྟར་རམ་གང་བཟོད་པ་དང་། གང་ལ་བཟོད་པའི་
འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་གཟུང་བར་བྱར་མི་རུང་

@22A ༄། །སྟེ། རྒྱ་མཚན་ནི་རབ་འབྱོར་སྟོན་གྱི་དུས་གང་གི་ཆོ་ཀ་ལི་རྒྱའི་རྒྱལ་པོས་ང་ཁོ་རང་གི་བྱད་མེད་དང་འབྲེལ་ལམ་སྒྲིམ་པའི་དོགས་ངན་བྱུང་སྟེ་རལ་གྱི་ས་ངའི་ཡན་ལག་དང་

ཉིད་ལག་སོར་མོ་རྣམས་བཅད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ།

ངས་བཅོད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ནས་བཅོད་པ་བསྒྲོམས་པས། ཐ་སྙད་པའི་ང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྒྲུལ་དུ་བདག་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་།

དེའི་ཆོ་ང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་ཞེན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཐ་སྙད་དུ་འདུ་ཤེས་གཞན་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོད་དོ་སྒྲུལ་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་ལེན་དང་གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྒྲུལ་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་པའི་

ཆོས་ལ་ངས་སེམས་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་གལ་ཏེ་དུས་དེའི་ཆོ་ང་ལ་ངའོ་སྒྲུལ་དུ་དོན་དམ་པར་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་སོགས་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གཞན་ལ་གཞོད་སེམས་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་

འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་དེ་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེར་མ་ཟད། ངས་མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་མཁྱེན་ཏེ། ང་སྔོན་ཆོ་རབས་ལྔ་བརྒྱུད་བཅོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བླ་སྔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་

རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱིས་

ངའི་ཡན་ལག་སོགས་བཅད་པ་ན་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་སོགས་མ་བྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་བཅད་པའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་སྟོན་པ་མིན་ཞིང་། སྟོན་པ་ཡང་དེའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་མིན་པས། སྟོན་པས་
ངའི་ཡན་ལག་རྣམས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་

@22B འཐད་སྒྲུལ་ན། བདེན་མོད། འདིའི་ལན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་མང་དུ་འགྱུར་བས། བསྟུན་དེ་ནི་རྒྱད་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་སྟོན་མིད་ཚུལ་གོང་དུ་རུང་ཟད་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་
བྱའོ། །ངའོ་སྒྲུལ་པའི་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་གཞོད་

སེམས་སོགས་འབྱུང་བ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལ་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་བས། །ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་

ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ང་སངས་རྒྱས་པས་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་པར་སྤངས་ཏེ་གློན་མིད་པའི་

བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་གོང་འཕེལ་དུ་

བྱའོ། །བཟོད་པའི་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པར་མི་གནས་པར་མ་ཟད། གཞུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་གནས་ཤིང་། ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གང་ཅི་ལ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་བདེན་པར་

མེད་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་གཞུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཞེན་ཅིང་གནས་པའི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཅི་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་མཚོན་ནས་རྩལ་ཁྲིམས་སོགས་གཞན་ལའང་སྦྱོར་བར་དགོངས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་

@23A ༄། ཞི་བདེན་ཞེན་མེད་པའི་རྩལ་འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་རྩལ་ཁྲིམས་སྤང་བ་སོགས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དུ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་

འདྲ་ཤེས་མེད་པ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་སེམས་ཅན་

གང་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་རབ་འབྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་བདེན་སྟོང་དུ་བཤད་
པ་ནི་བརྟན་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་གསུང་པ་དང་། རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེན་པར་གསུང་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
གསུང་བ་པོ་སྟེ། ལོག་པར་གསུང་བ་པོ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་པའམ་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མེད་
ཅིང་། རྟན་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་

ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོཞེས་སོ། །ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་ནི། ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པས་མི་བདེན་ཅིང་རྟན་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་སྤངས་སྟེ། གཞུང་

འདིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའང་ཡིན་ནོ། །

བདེན་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་མུན་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ནས་ཡུལ་
གཞུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་གསལ་བར་མི་

@23B མཐོང་བ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་གང་བདེན་མེད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་སྟོགས་ཤིང་བདེན་འཛིན་གིས་བཅིངས་པའི་མངོན་ཞེན་གྱི་ལྟ་བའི་གཡང་དུ་ལྷུང་ནས་སྒྲིན་པ་གཏོང་བའི་བྱང་སེམས་
རྣམས་ནི་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་

བྱའོ། །ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་ཡུལ་གཞུགས་བཟང་ངན་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་གང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་
པའི་དངོས་པོར་མ་ལྷུང་བས་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་

གཏོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྒྲིན་པ་ནི་མི་མུན་པར་ཞུགས་ནས་གཞུགས་མི་མཐོང་བ་དང་འདྲ་ཞིང་།

བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྤྱིན་པ་ནི་མིག་ལྟན་གྱིས་

གཟུགས་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་བཤད་ཅིང་། གཞན་ཡང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་མ་ཟིན་པའི་སྤྱིན་སོགས་ལྟ་ནི་དམུས་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ཕར་
སྤྱིན་ནི་ལོང་འབྲིད་མིག་ལྟན་

དང་འདྲ་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ནམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་བྱིར་འརྱག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་སྤྱིན་ལྟ་
འདི། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་རྩལ་རིག་པར་

རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཛུགས་ཏུ། ཕར་སྤྱིན་དང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྤྱིན་གྱིས་མ་ཟིན་ན་མིག་མེད་ལྟ་བུ་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བསྐྱོད་མི་རྒྱས་ཤིང་། ཟིན་ན་
མིག་ལྟན་ལྟ་བུ་དང་དེར་བགྲོད་རྒྱས་སེ་ཞེས་སྟོན་མ་

@24A ༄། །དང་སྟོལ་ནས་སྟོན་པ་ནི། གང་ཆེ་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་ཟིན་གྱུར་ན། །དེ་ཆེ་མིག་རྟོན་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་

པས་དབུ་མ་འཕྱག་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་

ཚོགས་ཀྱན་བདེ་ལྷག་ཏུ། །མིག་ལྡན་སྒྲིམ་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡིས། །ཡུལ་དུ་འབྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་གྲོས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་གླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགོ་ །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དང་མ་

ལོངས་པའི་དུས་སུ་གཞུང་འདི་འཛིན་འཆང་སོགས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གང་འབྱུང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ད་ལྟ་ནས་མ་བྱེད་ཅིང་གཟིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་

པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱུགས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཆེན་ཞེས་སྟོབ་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་གང་གིས་སྤྲོད་དང་སྤྱོད་འདི་དུས་ནམས་
དང་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་

གསྐྱེད་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱིས་མཚན་པའི་ལུས་གཏོང་ཞིང་། བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་ལས་གང་གིས་གཞུང་འདི་རྫོགས་པར་ཐོས་ཤིང་མོས་ནས་གྲོས་མི་སྟོང་ན། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྤྲོ་

མ་ལས་ཀྱང་ཆེན་གང་གཞུང་འདི་ཡི་

གིར་འབྲི་བ་སོགས་བྱས་ན་བསོད་ནམས་དེ་ལས་ཆེ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ལེན་པ་ནས་རབ་དུ་སྟོན་པའི་བར་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསོད་ནམས་ཏེ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་
འགྱུར་རོ། །བསྐྱགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

@24B འདིའི་དོན་ཟབ་པ་དང་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་ཅིང་འདི་དང་མཉམ་པའི་མཚུངས་པ་གཞན་མེད་དེ། འདི་ལ་ཐོས་ བསམ་བསྒྲོམས་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་
སྟོན་པ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་པ་

ཉིད་དུ་རིག་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་འདི་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་མ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་མཆོག་དང་ཐེག་པ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་
པའི་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་མཆོག་དང་ཐེག་པ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

སེམས་ཅན་གང་དག་ཆོས་འདི་ལེན་པ་དང་

འཛིན་པ་སོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ད་ལྟ་ནས་མ་བྱིན་ཅིང་གཟིགས་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལྷོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་།

མཐའ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཕྲག་པ་ལ་ཐོགས་པ་ལྟར་སྒྱུར་དུ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོས་དམན་པ་

ལ་མོས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཟབ་མོ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་པའི་རྩལ་གྱིས་མཉན་པར་བྱར་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དག་སེམས་ཅན་དང་སྟོན་དང་གང་
ཟག་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལྟ་ཞིང་། འདོད་པའི་གང་

@25A ༄། །ཟག་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདིའི་ཆོག་དོན་མཉན་པ་དང་སྒྲུང་བ་སོགས་བྱེད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བྱེད་པའི་གནས་སམ་གོ་སྐྱབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་

དོན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡངས་ཕྱོགས་གང་ན་མདོ་སྡེ་འདི་སྟོན་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་ཕྱག་བྱ་བ་
དང་བསྐྱོར་བར་བྱ་བའི་འོས་སྤུ་འགྱུར་ཏེ།

ས་ཕྱོགས་དེ་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བྱང་རྒྱབ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད། །ཞེས་པའི་རྩ་བའི་མདོ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དང་འགྲེལ་པ་རྣམས་
ལས་ནི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་གང་དུ་

བཞུགས་པའི་གནས་དེ་གཞན་གྱིས་བཀྱར་བའི་གནས་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ། གཙོ་བོ་ནི་གཞུང་འདིའི་བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་
བཞུགས་པའི་གནས་ལ་དགོངས་སོ། །

གོང་དུ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སོང་ཡང་གཞི་སོ་སོའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །སྤྲུལ་ལས་གཞན་ཡང་རབ་འབྱོར་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་བྱུ་མོ་གང་མདོ་སྡེ་འདི་འཛིན་འཆང་སོགས་བྱེད་ཅིང་དོན་ཉམས་སྤུ་

ལེན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ནད་སྒྲ་ཚོགས་དང་

འཐབ་ཚེད་འཚང་འབྱ་དང་བཅིང་རྟོག་སོགས་གྲིས་མནར་བ་དང་ཤིན་ཏུ་མནར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་སྟེད་ཀྱང་། སྤྱོན་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོ་རབས་འདི་དང་སྤྱ་

@25B མའི་དུས་སུ་མི་དག་བའི་ལས་ཆེན་པོ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་དག་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་སྤྱིན་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྲིས་

མནར་བ་དེའི་སྟོབས་གྲིས་ཆོ་རབས་སྤྱ་མའི་མི་དག་བའི་ལས་དེ་

དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པའི་གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་གྲིས་ནི་སྤྲིག་ལས་རྣམས་

ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་བཅོམ་སྟེ་ཐར་པ་དང་ཐོད་

མཁྱེན་པ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ན། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ལས་རྣམས་འཛོམས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་ནས་བཤད་ཅིང་། ཐར་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་།

ངན་འགྱོར་སྐྱེ་བའི་སྒྲིག་ཡོད་ཀྱང་། །མགོ་བོ་

ན་བ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་ས་བོན་བཏབ་ཀྱང་ཆུ་ལྷུང་དོད་གཤེར་སོགས་གཏན་མེད་ན་སྐྱུ་གྱུ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་བདག་འཛིན་སྤོང་རྒྱས་ན་ནི། བསགས་པའི་ལས་ཅི་
ཡོད་ཀྱང་གོགས་ཉོན་མོངས་མེད་པས་རྣམ་སྤྲིན་འབྱིན་

མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་ལས་རྣམ་བརྒྱལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་བད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རབ་འབྱོར་ངས་
མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་མཁྱེན་ཏེ། སྤོན་འདས་པའི་

བསྐླལ་པ་བྱངས་མེད་པའི་ཡང་ཆོས་ལྟ་ བྱངས་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་གྱི་སྤྲོལ་གྱི་ཡང་ཆོས་སྤྲོལ་གྱི་དུས་ན། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བཞི་
དག་བྱུང་བ་དེ་དག་ངས་མཆོད་ཅིང་བསྐྱེན་བཀྱར་བ་སོགས་གྱིས་

@26A ༄། །ཐུགས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་མི་མཉེས་པར་མ་བྱས་ཤིང་ཐུགས་སུན་སྤྱུང་བ་མ་བྱས་ཏེ། ངས་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། ཕྱི་མའི་དུས་ལྟ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་མདོ་སྡེ་འདི་

འབྲི་བ་སོགས་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་

ཡིན་པ་གཉིས་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཕྱི་མ་འདི་ཆེ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྡོན་མས་འདི་ལ་ཆ་བརྒྱུད་བགོས་པའི་བརྒྱའི་ཆ་སྟེ་མ་གཅིག་ཙམ་གྱི་བར་ཉེ་བར་མི་ཤོད་མི་འགྲོ་ཞིང་།

དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གི་ཆ་དང་འབྲུམ་གྱི་ཆ་དང་

གྲངས་དང་ཚད་དང་བགྲང་བ་དང་དཔེ་དང་ཆོ་དང་རྒྱུ་ཡང་འགྲན་པར་མི་བཟོད་པ་སྟེ་མི་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཀྱན་ནི་དཔེ་མཚན་པ་ཡིན་ཡང་། ཆ་ནི་ཆ་ཤས་ཆེ་རྒྱུ་དང་གྲངས་མང་ཉུང་མི་
འདྲ་ཞིང་དཔེ་མི་འདྲ་བ་ཡང་དོ་རྒྱ་མི་མཉམ་པ་དང་རྒྱ་

མཚན་མི་འདྲ་བ་དང་། བགྲང་བ་ནི་མཚུངས་པར་བགྲང་དུ་མི་རུང་བའོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཡུང་པོ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ལེགས་པར་བྱ་ཞིང་

བཟོད་ན། གློ་དམན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་ཡིད་ཚྱུས་ཚྱུས་པོར་ཏེ་རྫོངས་ནས་སེམས་རབ་ཏུ་འབྱུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཞུང་ཉུང་ཡང་དོན་རྒྱ་ཆེ་

བས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་། འདིའི་

དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བོ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ལ་མི་གཟུང་གི། རྒྱུ་མཐུན་དང་
བདག་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་སོགས་ཀྱང་

@26B སྤྱད་དོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོང་དུ་ཡང་བྱུང་མོད། སྐབས་དོན་ཐ་དད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་
ཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བགྱིས་ཞེས་སོགས་ཞུས་སོ། །

སྤྱར་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སོང་ཡང་ཚོགས་ལམ་དང་མོས་སྦྱོད་གྱི་སའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། འདིར་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཉི་བ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་ཏེ་དོན་ནི་སྤྱར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་

དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་མཇུག་བསྟུས་སོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངས་སྤྲོན་སངས་རྒྱས་མར་མི་མཛད་ལས་ཆོས་གང་

དོན་དམ་པར་སྒྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་

གང་དག་ཡོད་སྟེ་མཁ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་གསོལ་པ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་དང་། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དོན་ལ་
བདེན་ཁ་གནང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གང་ཡང་

མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་གྱིས་ང་ལ་བུམ་ཟེའི་བྲུ་བྲོད་མ་འོངས་པའི་དུས་འདི་ཙམ་ནས་སངས་རྒྱས་ལྟ་
བུ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་མི་སྟོན་པ་

ཞིག་ན། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་གྱིས་ང་ལ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་ལུང་བསྟན་
ཏོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་གང་ཞིག་གང་དུ་ལུང་

@27A ༄། །བསྟན་པའི་ཆོས་ནམས་ནི་ཐ་སྟོན་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྩལ་གོང་དུ་བཞེད་ཟིན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་བྱོན་ནས་

བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་དང་དགྲ་བཅུ་ཙུ་

གཅིག་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བཤད་ཅིང་། འདུས་པའི་ཙུ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོལ་པ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཆན་བྱ་ལས་ཀྱང་རྗེས། མར་མི་མཛད་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་གྲུ་(GGS) མེད་གཅིག་དང་དགྲ་བཅུ་ཙུ་གཅིག་གི་གོང་རོལ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་

ཆོ་སྒྲོན་པ་བྲམ་ཟེའི་བྲུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞབས་བཞག་སྟེ་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་འཛང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཏེ། སྤྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་

ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུང་དུ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དང་། འབྲིང་མཐོང་ལམ་དང་། ཆེན་པོ་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པ་ནས་འབྱུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཐོབ་པོ། བཟོད་

པ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་འདུས་བྲམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་ལ། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་

མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་ས་དགོས་ཤིང་།

ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡང་སྤངས་དགོས་སོ། །དེས་ན་འཆང་རྒྱ་བར་དངོས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉོག་ས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་ངས་པར་དགོས་པས། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་
བྱང་སེམས་ལ་དངོས་ལུང་སྟོན་པར་

@27B མི་མངོན་དེ། ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་གྱིས་ཆོས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་ནམས་ནི་དངོས་ལུང་བསྟན་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་གྱི་ཆོས་བསྐྱུར་དུ་
མི་རྟུས་པས་ཐོབ་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་འཛོག་དུ་མི་རུང་བར་

སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་
རྟུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་སྒྲ་གདགས་ཏེ་དེའི་

སྟོན་ས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱུ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྟུན་པ་སྟེ། ཐུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་

དུ་གཤེགས་པའམ་མཁུན་པའི་དོན་ནོ།།

སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོག་དེ་ལོག་པར་སྒྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་
དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོང་དུ་སོང་ཡང་སྐབས་སོ་སོ་དང་སྒྲུབ་བ་སྟེ། ཆོག་ལ་རྫོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་རྫོས་སྟོན་མེད་ཅིང་། འདིའི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ནི་རྩ་བ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་དོན་ཤེས་པ་ལ་བྱུག་གོ། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་ཆོས་གང་སངས་རྒྱས་པའམ་བསྟན་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་བདེན་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེར་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་བརྟན་པ་ཡང་མེད་
དོ། །འདི་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཞན་

@28A ༄། ཞིག་ཀྱང་སྒྲུང་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་བདེན་གཉིས་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་

མངོན་དུ་མཇད་ཅིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་

ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དང་འབྲ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་དག་རང་བཞིན་
མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་

མཐའ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཤྱ་རིའི་བྱ་ཁྲོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་མཆོག་དང་མཉམ་པར་མོས་སམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟར་བཙམ་
ལྟན་འདས་གྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་

བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་མོས་སོ་ཞེས་འབྲུང་བ་དང་འབྲའོ། །སངས་རྒྱས་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་
དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཞིག་མིའི་ལུས་དང་ལྟན་ཞིང་ལུས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། སྐྱོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་

ལས་འདིའི་དོན་ལ་ལུས་དང་

ལྷན་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་དང་ལུས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་སྒྲུང་ལ། འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱིས་བྱ་ལུས་རྩེ་དུ་ཞིག་རིམ་གྱིས་སྐྱིས་ནས་ཆེར་སོང་བའི་ལུས་ནི་སྤྲ་
མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལུས་ཆེན་པོ་ཞེས་བ་སྟེད་བྱེད་པ་ལྟར།

@28B སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ཏེ་མཐར་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུར་གྱུར་པ་ནི་དཔེ་དེའི་དོན་
ལྟར་ཞེས་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྟུམ་མོ། །དེ་ནས་རབ་

འབྱོར་གྱིས་དེ་ལ་བྱའི་དཔེའི་ལུས་དེ་དོན་དམ་པར་ལུས་སུ་མ་གྱུབ་ཀྱང་། ཐ་སྟོད་དུ་དེ་ལྟར་འཛོག་གོ་ཞེས་ཉུས་པ་ན་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་དེ་བཞིན་ལོ་ཞེས་སོགས་གནང་ངོ། །ཡང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བ་སྟེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་

གྱིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་གང་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་འདི་སྒྲུལ་དུ། བདེན་ཞེན་གྱིས་

བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་བསྐྱེད་ཟེར་ན། དེ་བདག་མེད་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱེད། །རྒྱུ་མཆན་ནི་དོན་དམ་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་

སྒྲུལ་མཐ་ཞེས་ངྲིས་པ་ན། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ལགས་ཞེས་གསལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ རབ་འབྱོར་ལ་དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཆན་དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་བྱང་
གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྱུབ་པའི་

སེམས་ཅན་མེད་པ། སྤྲོག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་བདག་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ་སྒྲུལ་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འཇུག་ན་མེད་པ་ལ་
ཡོད་པར་རྒྱུ་མ་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་

@29A ༄། །དུ་ལཤད་པས་མི་རུང་ཞེས་པ་སྟེ་བདེན་པར་གྱུབ་ན་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་ལའང་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་སོགས་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གོང་དུ་ལཤད་ཅིན་ཏོ། །འདི་

དག་གིས་ནི་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་

པའི་དོན་བདག་མེད་བསྒོམ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཟུང་བ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་ཀྱང་བདེན་ཞེན་
གྱིས་མི་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་འདི་སྒྲུལ་དུ། བདག་གིས་གང་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་གནས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཞེན་ཅིང་ཚིག་གིས་
ཟེར་ན། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ཅིང་

ཞེན་པར་བྱར་མི་རུང་ངོ། །རྒྱུ་མཆན་ལ་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དེ་དག་ནི། ཀུན་རྗེ་བུ་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟར་ཡོད་པ་ལས་གཞན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བཀོད་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་
གསལ་གསལ་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་

ན་ཐ་སྙད་དུ་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་འདི་སྒྲུལ་དུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་འོ་

སྒྲུལ་དུ་མེས་ཤིང་རྟོགས་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་བསྒྲུལ་དགོས་པར་བཤད་དོ། །འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདག་
མེད་གྱི་དོན་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཇི་ལྟར་

@29B ཡོད་སྒྲུལ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྒྱུན་ལྔ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེའི་སྒྱུན་དང་། ལྟ་དང་། ཤེས་རབ་
དང་། ཆོས་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྱུན་མངའ་མ་

ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དེ་དག་མངའོ་ཞེས་གསལ་དོ། །སྒྱིར་སྒྱུན་ལྔས་ཡུལ་མཐོང་རྩལ་ལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སངས་རྒྱས་དང་སྒྱུར་ན།
ཤེའི་སྒྱུན་གྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་

གཟུགས་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། ལྟའི་སྒྱུན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆེའི་རིམས་སོགས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་སྒྱུན་གྱིས་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་

དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་

རབ་དབྱེ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའོ། །དེ་ལ་ཤའི་སྤྱན་དང་ལྷའི་སྤྱན་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་དེ་ལ་བཞིན་པའི་དབང་ཤེས་

ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་ཡིད་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་མིག་ཤེས་སོགས་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་རྣམ་མཁྲིན་དངོས་དང་བྱད་པར་

མེད་པར་བཤད་ཅིང་། མདོ་ལས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་། མཚན་བརྗོད་དུ། སྒྲ་ཡང་དོ་རྩེ་འབར་བ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྒྲ་བས་སུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྲིན་པར་

@30A ༄། །ལའད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱན་དང་དབང་ཤེས་ཉིད་ཤེས་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་རྩལ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་པར་སེམས་ལ། བདེ་མཚོག་ཅ་རྒྱད་ལེན་ལྟ་

བཅུ་པ་ལས་གྲང་། ཀུན་རྒྱུ་དང་ཞབས་

ལྡན་ཞིང་། ཀུན་རྒྱུ་སྤྱན་དང་དབྱ་དང་ཞལ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་རྒྱ་འབྱུང་ངོ། འདི་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱན་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཤིང་། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་གྲང་གཟིགས་

སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དཔེར་ན་གཞུང་འཁྱུང་གི་བྱེ་མའི་གྲངས་མང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དུ། གཞུང་འཁྱུང་ཡང་གྲངས་དེ་སྟེད་ཁོ་ནར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་དེ་དག་མང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན།

ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་མང་ཞེས་ཞུས་པས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བསམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པའི་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་རྣམ་པ་ངས་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཡིན་གྲང་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་དོན་དམ་པར་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ངས་བཤགས་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེས་ན་ཐ་སྟོན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད་

དོ། །འདིས་སྤྱན་ལུ་དང་སྤྱན་ལུ་འུ་ལ་རྣམས་ཀྱང་

ཐ་སྤྱད་ཙམ་དུ་འཛོག་གི། །དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །འདས་པའི་སེམས་རྣམས་ནི་འདས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད། མ་འོངས་པའི་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟ་
མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མེད།

@30B ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་རྣམས་ཀྱང་རང་དབང་གིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །སེམས་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་སེམས་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྤྱད་
པའོ། །སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཆོར་བ་རྣམས་ནི་བདེན་པར་

འཛིན་པའི་གཞི་ཆེ་སྟེ། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་དུ་གཤོ་བྱུང་བ་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡང་ཤུགས་དུ་གསྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་ཆོར་བ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པ་མང་ཡང་ཅུ་བ་
ནི། །ཞི་བ་ལྷས། གང་ཆོ་ཆོར་བོ་འགའ་

མེད་ན། །ཆོར་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོར་བ་སྤྱིར་བ་པོའི་བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ག་ལ་ཡོད་

དེ། བྱད་གཞི་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་མི་སྤྲིད་པའི་

ཕྱིར། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་ནི་ལུས་ཡིད་དང་འཕྲོད་མི་འཕྲོད་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་བ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ནི་མིན་ཏེ། ལུས་ཡིད་གང་རུང་མེད་ན་ཆོར་བ་ཡང་མེད་ཅིང་། ལུས་ཡིད་ཀྱང་ཡིད་མེད་ན་འང་ཆོར་བ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་དང་

ས་རྩོ་སོགས་བཤེག་ཀྱང་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མར་མའི་འོད་བཞིན་དུ་ཐ་སྣད་ཙམ་དུ་སྐྱེའི། དེ་
ལྟ་བུ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་དབང་གིས་

མི་སྐྱེ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ། རྟོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་དབང་གིས་གྲུབ་
པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ། བཟློས་

@31A ༄། །མེད་དུ་གྲུབ་པ་ན་མས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་ནམ་གངས་ཙམ་མོ། །འདིས་སེམས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྩལ་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་

ན། སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་

སོགས་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་ངམ་སྒྲིམ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་འབྱིན་ནོཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་
རབ་འབྱོར་ལ་གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་

པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་གསེར་དང་དདུལ་སོགས་སྒྲར་བཤད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་སྤྱིན་པ་བྱིན་ན། དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ་ཞེས་
དྲིས་པ་ན། ལན་དུ་དེ་མང་ངོ་ཞེས་གསོལ་ནས།

རབ་འབྱོར་ལ་དེ་དེ་བཞིན་ནོཞེས་སོགས་བདེན་ཁ་བྱིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟར་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་བཟོས་པར་གལ་ཏེ་རང་གི་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་མི་གསུང་ངོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་ཕུང་པོའི་དོན་ནི་ཆོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རང་དབང་གིས་གྲུབ་ན་ཆོགས་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་གྲུབ་པར་

འགྱུར་རོཞེས་དགོངས་སོ། །གལ་ཏེ་བསོད་ནམས་

ཀྱི་ཕུང་པོ་བདེན་པར་མེད་ན་དེ་ལས་འབྱུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲིམ་ན་དེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་ལ་དོན་
དམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བ་སྟེ་བཟུང་ཞིང་

@31B འདོད་པར་བྱ་སྒྲིམ་འམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་མི་བགྱི་ལགས་སོ་ཞེས་གསོལ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་
གྲུབ་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་

པོ་དང་འབྲས་ལྟེ། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུར་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་མཚན་དཔེ་ནམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་སྒྲིམ་ན་དེ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། མཚན་དཔེ་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་

བར་བྱ་སྒྲིམ་འམ་ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་མཚན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བདེན་

ཞེན་གྱིས་མི་བཟུ་སྟེ། མཚན་དཔེ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པའི་དངོས་པོ་སྒྲུ་མ་ལྟར་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་མཚན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །འདི་ལྟ་བུ་
ཞིག་སྒྲུབ་ཡང་བྱུང་མོད། དེ་ནི་མེད་སྟོང་གྱི་ས་

ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་མཇད་ཅིང་། འདིར་ནི་ལྷག་བསམ་དག་པ་འཕགས་པའི་ས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་མཇད་ཅེས་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་གསུང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་མེད་ཅེས་

གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དམ་པར་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་ཞིང་ཟེར་ན། དེ་ནི་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་
ཅིང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཟིན་པའི་

@32A ༄། །བཅིངས་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་ལ་སྒྲུབ་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་དོན་

དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་

ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདིར་ལུང་གིས་བཟོད་ན། མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དག་གང་གིས་ནི། ཆོས་རྣམས་གང་དང་གང་བཟོད་པ། དེ་དང་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་
ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་མཐའི་

མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་ན་གང་དང་གང་གིས་གང་དང་གང་བཟོད་པའི་ཆོས་དེ་དང་དེ་ལ། ཆོས་དེ་དང་དེ་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །གང་མ་མཆིས་པ་དེ་
ནི་སྟོང་པ་ལགས་སོ། ཞེས་དང་། རྣམ་

འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྤྱ་རྣམས་ཀྱི་བདར་བཏགས་སྟོན། དེ་ནི་ཐ་སྟད་ཆེད་དུ་བྱས། དེ་ཆོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདི་དག་གི་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་མཚན་ཙམ་ནི།
བྱམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་དེ་

དང་དེའོ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཆོ་སྤྱས་ནི་དངོས་སུ་དོན་སྤྱི་བཟོད་ཀྱི། བྱམ་སོགས་རང་མཚན་རྣམས་ནི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱར་རང་དབང་དུ་མེད་པས། དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་མིང་གི་ཐ་སྟད་

འཇུག་པའི་གཞིར་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་

ཅིང་། སྐྱོད་དང་དེའི་བརྗོད་བྱའི་རང་ལྗོན་རྣམས་ནི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པའོ། །དེར་གྲུབ་ན་ནི་གཞོན་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་བསྟུས་ལས། མིང་གི་སྔ་རོལ་སྟོ་མེད་ཕྱིར། །མང་

@32B བའི་ཕྱིར་དང་མ་འདྲེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་ན། སྐྱོན་རྣམས་ནི་དོན་དེ་དང་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་གི། །དངོས་པོའི་དབང་གིས་

མི་འཇུག་སྟེ། བྱམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དེའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྗོད་ཆོག་པ་དང་། དོན་དུ་མ་ལ་ཡང་མིང་གཅིག་གིས་བརྗོད་ཆོག་

པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་ན་ནི། མིང་མ་བཏགས་པའི་སྔོན་དུ་ཡང་དེའི་སྣམ་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དོན་གཅིག་དུ་མར་ཐལ་ཞིང་དོན་དུ་མ་ཡང་ཅིག་གྱུར་ལ།

བུམ་སོགས་མིད་པའི་

གཞིར་ཡང་དེ་དག་གི་མིང་ནས་བརྗོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ན་བུམ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་བུམ་སོགས་ཀྱན་གྱིས་མི་ཐོངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་
མང་ངོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་མ་འོངས་པ་ན་

སེམས་ཅན་གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལཤད་པ་འདི་ཐོས་ན་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོང་དུ་ཡང་སོང་མོད། གཞི་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་
སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་དེའི་ལན་

སོང་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་མིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དམ་པར་

@33A ༄། །སེམས་ཅན་མིད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་འཛོག་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་

རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་

བརྟེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །སྟོན་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྟེ་འཇམ་ཞེས་ངེས་
པའི་ལན་དུ་དེ་མེད་ཚུལ་ཞུས་པ་ན། དེ་

དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གནང་སྟེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སངས་རྒྱས་པའོ་ཞེས་བརྟེན་དོ། །གོང་དུ་
འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སོང་བ་ནི་སྟོབ་ལམ་གྱི་

དབང་དུ་མཛད་ཅིང་། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་གཟུགས་པའི་རིག་འོར་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་ཀུན་གྱིས་ལའད་དོ། །ཡང་རབ་འབྱུང་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་ཤིང་མཉི་

པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་མི་མཉམ་པའི་ཆོས་གང་ཡན་མེད་པས་སོ། །མཉམ་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་མེད་པ། སྟོན་མེད་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མཉམ་པ་

སྟེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་སུ་

གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་སྦྱིན་སོགས་དག་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དག་བའི་ཆོས་རྣམས་ལའང་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་མེད་པ་

@33B སོགས་གསུམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བཀག་ཅིང་། དག་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་བཀག་པའི་སྟོ་ནས་མཐའ་གཉིས་བསལ་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་
རྣམས་མ་གྲུབ་ནའང་ཐ་སྟོད་དུ་སེམས་ཅན་

གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོད་ཀྱི་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་ཡུང་པོ་རྣམས་བསྐྱུས་
ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས་ཀྱང་། གང་ཟག་

གང་གིས་གཞུང་འདི་ཡོངས་རྫོགས་ལྟ་ཅི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆོད་དུ་དམིགས་ནས། ཐ་ན་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་དང་། དེའི་དོན་ལེགས་པར་བརྒྱུང་ནས་

གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན། སྤྲུལ་མ་

སྤྱིན་པའི་བསོད་ནམས་དེས་ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཆ་བརྒྱར་བགོས་པའི་གཅིག་གི་ཆར་ཡང་ཉི་བར་མི་འགོ་བ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྤྲུལ་པའདུང་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ལས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ཐོས་

བསམ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིན་འབྲས་ཆེ་ཡང་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱས་ན་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་

མ་ཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་ལ་དགོངས་སམ་སྒྲུལ་མོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བདེན་ཞེན་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་

@34A ༄། །པས་རྗེས་ཐོབ་ནའང་འདི་སྒྲུལ་དུ་ངས་གདུལ་བུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་ལས་དོན་དམ་པར་བགྲོལ་བར་བུའོ་ཞེས་བྱགས་ལ་དགོངས་པ་ཡོད་དམ་

སྒྲུ་མ་ན། རབ་འབྱོར་བྱོད་དེ་ལྟར་མི་

བལྟའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་གང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་ལས་བཀོལ་ཏེ་ཐར་བར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ཞིག་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་སྒོག་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་ཞེན་པ་

སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་སྐད་དུ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཅན་བཀོལ་བ་ཡོད་
ཀྱང་། དོན་དམ་པར་བཅིངས་པ་དེ་

ལས་བཀོལ་བ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་བསྐྱར་དུ་མེད་པས་བཀོལ་དུ་ཡང་མི་རུང་ཞིང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་

གཤམ་པས་དེ་སྤངས་ཤིང་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་

བདེན་ཞེན་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ནའང་བདེན་མེད་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་བབྱང་ངོ། །འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པའི་སོ་
སྐྱོ་ལ་བྱིས་པའི་མིང་བཏགས་པ་སྟེ།

@34B འཕགས་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་བྱིས་པ་ཞེས་མི་བྱ་བར་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སོ་སྐྱོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་དང་འདྲ་
བས་དེའི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འཛོན་པ་མེད་

ཅེས་པའི་དོན་ནི་བདག་འཛོན་གྱིས་བབྱང་བའི་དོན་ལྟར་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་རྩང་བར་སེམས། བྱིས་པ་ཞེས་དམིགས་བསལ་མཛད་པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་ཤིང་ཤེས་པའི་སོ་སྐྱོ་
རྣམས་ལ་བྱིས་པ་ཞེས་མི་བྱ་བའི་ཆེད་དོ། །

རབ་འབྱོར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱོ་བོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་པར་སྐྱོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤམ་པས་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་མིང་གིས་དེ་སྤྲད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །སོ་

སེའི་སྐྱེ་བོའི་སྐྱེ་དོན་ནི། ལས་སྟོབས་ཀྱིས་འགོ་

བ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ནམས་སུ་སྐྱེ་བས་ན་དེ་ལྟར་དུ་ལཤད་དོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་ལ་མཚན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་ཞིང་འདོད་པར་བྱ་སྐྱམ་མམ་
ཞེས་དྲིས། འམ་དང་མམ་གཉིས་ནི་འགྱུར་བྱུང་

ཙམ་ཡིན་ཅིང་དོན་ལ་བྱུང་མེད་དོ། །ལན་དུ་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཉུས། གོང་དུ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་མིན་ལ། འདིར་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོན་
པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་དྲིས་སོ། །བཙམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གནང་སྟེ། མཚན་དཔེ་ཡོད་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱེད་ན་ནི་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བའི་
རྒྱལ་པོ་ལའང་མཚན་དཔེ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་

@35A ༄། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འདོད་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་ཞིང་

འདོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

དང་། དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ་ཞེས་ཁྱས་སོ། །འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་མཚན་སོ་གཉིས་ཡོད་
ཀྱང་དེ་ཙམ་མི་གསལ་ཞིང་མ་ཚོགས་ལ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་རྣམས་ནི་གསལ་ཞིང་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་ལོ་སྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ལ། འདི་དག་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱིས། །ཞེས་དང་། ཐུབ་མཚན་ཡུལ་ན་
གནས་པ་དང་། །གསལ་ལ་ཚོགས་

པས་འཕགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ནི་གཟུགས་སྐྱབས་ལྟན་ནས་ཆོས་སྐྱོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྩལ་བ་ནི། གང་དག་ང་ལ་
གཟུགས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་

ཏི། འདིའི་དོན་དགུ་མ་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཇི་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་དེ་བྲངས་ནས། དོན་འདི་ལྟར་ལའད་དེ། ཆོག་དེ་དག་གིས་ནི་གཟུགས་སྐྱབས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པའི་ཆོས་སུ་བདེན་པར་

འཛིན་པས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཤིང་སྤོང་བ་ཡིན་པས། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་
སྒྲུང་ལྟར་བརྒྱུད་བའི་རྩལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་

@35B བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་དེས་ཤེས་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོལ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་སྤྱོད་པས་སྒྲོ་མིག་ཉམས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་ཉིད་མི་མཐོང་བའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོག་དོན་ནི། སེམས་ཅན་གང་

དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངའི་མཚན་དཔེ་སོགས་མཐོང་ནས་ང་ལ་གཟུགས་སུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལྟ་ཞིང་མཐོང་བ་སྟེ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ང་ལ་ངའི་མིང་སོགས་ཐོས་ཤིང་
སྒྲུང་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཞེན་

ནས་འཛིན་པ་སོགས་མདོར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལྟ་བུ་ལ་

ལོག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། སྐྱོ་བོ་དེ་དག

གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་མཐོང་ངོ། །མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་ལྟ་དགོས་ཤིང་།

འདྲན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས་ཉིད་དོན་

དམ་བཤེན་པ་དེ་ནི། བཤེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྒོས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་སྒོ་དེས་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །དེས་

མཚོན་ཏེ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བཤེན་ཞེན་ཡོད་ན་ཆོས་དེའི་ཆོས་ཉིད་མི་མཐོང་བ་ནི་འདྲའོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྫོག་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཤར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་དག

@36A ༄། །གི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ཆོས་གང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་སྒྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་ཏེ། བཤེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཐོང་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་

འདི་ནི་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་གནས་སོ། །

དེར་མ་ཟད། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་དེ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་གང་། དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེའི་སྤང་ངོར་སྒྲོས་པ་འཆར་ཡང་ངེས་ངོར་སྒྲོས་པ་གཙོད་དགོས་
སོ། །དེའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་སྤྱིའི་དབང་དུ་

བྱས་ན་མཚན་དཔེ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཆད་ལྟ་འགོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱེད་འདི་སྒྲུལ་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་

ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་ལ་ཞིག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན། ཆོས་དེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་བཤེག་པའམ། མེད་པར་བྱས་ཏེ་ཆད་པར་བཏགས་པའོ་
སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཤིང་འཛིན་ན།

དེ་ལྟར་བལྟ་ཞིང་འདོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཡང་རྣམ་པར་བཤེག་པའམ་ཆད་པར་བཏགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་ཆོས་དེ་བདེན་མེད་

དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་དེ་མེད་པར་

རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒྲོའི་ངེས་དོན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་དེས་དེ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་དེའི་དོན་ལྟ་ མེད་ཀྱང་སྒྱིར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་

@36B པའི་སྒྲོ་ངོན་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུང་བའི་བྱམ་སོགས་མེད་ཀྱང་སྒྱིར་དེ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གང་ཟག་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་ལྟར་གྱི་བྱམ་སྒྲིད་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་དུན་
གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྒྱིན་པ་བྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ལས། བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ན། གང་ཟག་དེ་ཉིད་གྱིས་བཟོད་

པ་ཐོབ་པའི་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཞེས་པའི་དོན་སྒྲུབ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་རབ་

འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་

ཀྱི་ཡུང་པོ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་གཟུང་བར་མི་བགྱིས་ལགས་
སམ་ཞེས་ཐ་སྟད་དུ་བསོད་ནམས་མི་བབྱང་ངམ་སྟམ་

པའི་དོགས་པ་བྱུང་བ་ལྟར་བཙམ་ནས་ཉུས་པ་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐ་སྟད་དུ་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱི། བསོད་ནམས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལྟ་བའི་ལོག་པར་
མི་གཟུང་སྟེ། དེས་ན་ཐ་སྟད་དུ་བསོད་

ནམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་གཟུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟག་ལྟ་དང་། ཡོངས་སུ་གཟུང་མོད་ཀྱིས་ཞེས་
ཆད་པར་ལྟ་བ་སེལ་ལོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་

@37A ༄། །ལ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདི་སྟམ་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡར་གཞན་དུ་བཞུད་པ་སྟེ་འགོ་བའམ། རྩར་བྱོན་ཏམ། ཡར་བཞེངས་སམ། སྟན་ལ་

བཞུགས་སམ། གཉིད་དུ་མནལ་བར་

མཛད་དམ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདྲི་ན། འདྲི་བ་པོ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངས་རང་ཉིད་འབྱོན་བཞུད་སོགས་དོན་དམ་པར་མིད་པར་བཤད་པའི་དོན་མི་ཤེས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་
འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་དམ་

པར་ཕྱོགས་གར་ཡང་པར་མ་བཞུད། ཕྱོགས་གང་ནས་ཀྱང་རྩེ་མ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། མདོ་

ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས། རབ་ཏུ་མཁྱེན། ལེགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་

སྟོན་ས་ཡིན་ལ། ཐ་སྐད་དུ་འབྱོན་བཞུད་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་སྐྱ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། འབྱོན་བཞུད་སོགས་དོན་དམ་པར་མིད་དེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་རྟག་ཏུ་དུས་ལྔ་

ཆོས་འཕགས་བསྟན་པའི་སྒྲོར་

ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱོན་བཞུད་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཏྲག་རྩ་རྩས་མེད་ཆོས་འཕགས་ལ་དྲིས་པའི་རྩལ་རྣམས་ནི། ཇེས་ཏྲག་རྩ་རྩའི་ཏྲག་བཟོད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་བཀོད་ན་མང་
དུ་དོགས་པས་མདོར་བསྡུས་ཞིག

@37B བཟོད་ན། སོས་ཀའི་དུས་སུ་རི་ཐང་མཚམས་སུ་བྱེ་མ་འཕགས་པ་སྐྱེ་བོ་སོགས་དང་ཉེ་བ་ན་སྒྲིག་རྒྱ་སྒྲོ་ཁྲིགས་ཁྲིགས་འགོ་བ་མཐོང་མོད། སྒྲིག་རྒྱའི་རྩ་དེ་དང་ཕོར་གང་ནས་ཀྱང་རྩར་
མ་འོངས་ཤིང་། མཐར་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡང་དངོས་སུ་འགོ་

བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འབྱོན་བཞུད་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་མ་མཁན་གྱིས་དེའུ་ཤིང་བུ་སོགས་མི་དང་དུད་འགོ་སོགས་གང་ཟག་རྩ་སྐྱུལ་པ་
དང་། ཡང་མི་ལམ་དུ་སངས་རྒྱས་སམ་སམ་སམས་

ཅན་གྱི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་འཆར་བ་དང་། དི་ཕྱང་ལས་སྐྱ་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་དང་ཕོ་གང་ནས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་། མཐར་གང་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འགོ་བ་མེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་

དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱོན་བཞུད་སོགས་ཀྱང་

དེ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་། བགྲེས་མོས་ཉུས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྐྱེ་བ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་ཞེས་སོགས་ཆོས་
གཞན་ལའང་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པའི་མཛུགས་

དུ་དཔེ་དང་སྒྲུབ་བཞི། ར་བརྟུང་བ་ལས་སྒྲུ་འབྱུང་མོད། སྒྲ་དེ་དང་པོར་རའི་ཤིང་དང་ལྷགས་པ་དང་བརྟུང་མཁན་གྱི་ལག་པ་དང་དབྱུག་གྱུ་སོགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་ཤིང་མི་འབྱུང་
ལ་མཐར་གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་མོད། རྒྱན་

ཆོགས་ན་ཐ་སྟོད་དུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པར་བཤད་པ་བཞིན་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་སྒྲ་སྒྲའི་ཚུལ་རབ་དུ་ཤེས་པ་དེས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་
སོ། །གཞན་ཡང་ཇི་སྟོན་དུ། འཇམ་དཔལ་རང་

@38A ༄། །བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་དངོས། །གནས་མེད་འགོ་འོང་བུལ་བ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་སྐྱེ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་དམ་པར་

འདི་ན་གནས་ཞེས་བསྟན་དུ་མིད་ཅིང་།

ནམ་མཁའ་ནི་གཞན་དུ་འགོ་འོང་མི་བྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་འདི་ནས་པར་འགོ་ཞིང་དེ་ནས་རྩུབ་འོང་བ་ཡང་མིད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ་མཚོན་ཅམ་མོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་ལ་སེམས་
ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྐྱོང་གསུམ་

ཀྱི་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སའི་རྩལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དཔེར་ན། རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་བཞིན་དུ་ཤིན་དུ་རྩུང་བའི་གཟུགས་སུ་སྤྱེ་མར་བྱས་ན། སྤྱེ་མར་བྱས་པའི་
ཚོགས་དེ་དག་མང་ངམ་ཞེས་

བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་དེ་མང་ཆེ རོ་ཞེས་ཁྱས་ཤིང་། གལ་ཏེ་རྩལ་གྱི་ཚོགས་ཤིག་དོན་དམ་པར་མཆིས་པར་གྱུར་ན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐ་སྟོན་དུ་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བཀའ་མི་སྟོལ་
ཏེ། དེ་ནམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་

དེར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནམས་དོན་དམ་པར་མིད་པའི་རང་བཞིན་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། དེ་ནམས་དོན་དམ་པར་ཚོགས་སུ་གྱུབ་པ་མ་

མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

མཁུན་ནས་གསུངས་པའི་སྒྲུང་དུ་སྟེ། དེས་ན་ཐ་སྒྲུང་དུ་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བགྱིའོ། །གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུང་མཐའ་ནི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་རྒྱུང་བའི་རྩལ་མེད་ལ། དེ་ནི་
ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་རིགས་པས་

@38B གཞོད་པས་ཆ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། ཆ་བཅས་ཀྱང་འདི་ལ་ཕྱོགས་བཞི་དང་སྟེང་འོག་དུ་རྩལ་དུག་གིས་བསྐྱར་ནས་གནས་པས་འགྲུབ་ལ། མེད་ན་དེ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་
བྱེད་སྟོན་རྩལ་མཆོན་ཙམ་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རྩལ་ཕྱ་རབ་ནས་རགས་པ་བརྩམ་རྩལ་ནི། རྩལ་ཕྱ་རབ་བདུན་ལ་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་རྩལ་ཕྱ་མོ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་ལྷགས་རྩལ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་རྩལ་ཕྱ་གཅིག་ །དེ་བདུན་
ལ་རི་བོང་གི་རྩལ་གཅིག་ །དེ་བདུན་

ལ་ལྷག་རྩལ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་སྒྲུང་རྩལ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་ཉི་ཟེར་རྩལ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་སྒོ་མའི་རྩལ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་ཤིག་རྩལ་གཅིག་ །དེ་བདུན་ལ་སོར་གཅིག་ །སོར་

ཉིང་བཞི་ལ་བྱ་གང་། བྱ་བཞི་ལ་འདོམ་

གང་། འདོམ་ལྷ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག །རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་ཡོད་དེ་གཞན་ཡང་མཚོན་ནོ། །རྩལ་སྤྲ་རབ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཤད་ནས་དེ་བསགས་
པའི་རགས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཁམས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་མིང་
གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་

པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །འདིས་སྟོང་བཅུད་གཉིས་ཀ་མཚོན་ནོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཆིས་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་ཉིད་ཚོགས་
ཤིང་འདུས་པ་ལ་མ་བསྟོས་པར་

@39A ༄། །རགས་པ་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་བར་སྤྲད་དུ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་གཟིགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་

རྟེན་རྣམས་ཚོགས་ཤིང་མ་འདུས་པའི་རིལ་པོ་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པར་མ་གཟིགས་པས། འཛིག་རྟེན་ན་རིལ་པོ་རགས་པ་ལིང་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པར་འཛོན་པ་གང་
གསུངས་པའི་འཛོན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་

འཛོན་པར་གྱུབ་པར་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མས་གཟུང་བྱ་དང་། འདིས་འཛོན་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པར་སྟོན་པར་བཤད་དོ། །ཕྱི་མ་འདིས་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

ལུས་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྩལ་སྤྲ་མོ་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པ་ལ་མ་བཞུགས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རགས་པ་རིལ་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འཛོན་པ་འགོག་པ་
ཡིན་ནོ། །སྤྲ་རབ་བསགས་པའི་རག་

པ་རྣམས་ནི་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པའི་རྩྭ་པ་ཡིན་པར་ངེས་སྒྲ་ཡང་། རྩལ་སྤྲ་རབ་ནི་རྩྭ་ པར་ཅུང་ངེས་དཀའ་བའི་དབང་གིས་དེ་ཆ་མེད་དང་རྟག་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་བྱུང་

ངོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་

རབ་འབྱོར་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་མེད་ལ། གཟུང་བྱའི་ཆོས་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
ནམས་གྱིས་དེ་དོན་དམ་པར་བཟོད་དུ་ཡོད་པར་

@39B ཞེན་ནས་བཟུང་ངོ། །འདི་དག་གིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བཟོད་དུ་མེད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཚོར་བྱེད་སྒྲ་ནམས་ནི་རང་ཡུལ་
ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་ཅིང་། འདོད་པའི་

དབང་དང་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་ཟག་གི་
བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གང་

ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་བར་རང་ལུགས་ལ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་དག་པ་སྟེ་ལེགས་པར་སྒྲ་བས་སྒྲ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་མ་ལགས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་

སྒྲུང་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་སུ་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་རྣམ་པར་བཤེག་པ་དང་། ལྟ་བ་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དང་ལྟ་བ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་མཆིས་པར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྒྲུང་དུ་

སྟེ། དེས་ན་ཐ་སྒྲུང་དུ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་ཞེས་བགྱེད། །དེ་ནས་མཇུག་སྒྲུང་པར་བཞེད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པས། ཇི་སྒྲུང་བཤད་པ་འདི་ལྟར་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པ་དང་བལྟ་བ་དང་མོས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ། ལྟ་བ་ནི་བསམ་པའི་ཤེས་རབ། མོས་པ་ནི་བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་
པའོ། །ཅི་ནས་ཀྱང་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་

@40A ༄། །ཞེས་པ་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་སྒྲུམ་པའི་འདུ་ཤེས་བདེན་འཛིན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་མི་གནས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་

འབྱོར་ཆོས་སུ་འདྲུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདྲུ་

ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་འདྲུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འདྲུ་ཤེས་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཆོས་སུ་འདྲུ་ཤེས་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་
དང་། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་

དང་སྐད་དུ་ནི་གཏན་ཆོགས་སམ། རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཞིང་སྐད་དོད་ལ་ཕྱ ཐ་ཞེས་པར་འདྲ་ཡང་། སྤྱི་མ་ནི་སྟོན་པའི་གསུངས་ཏེ་ཞེ་ས་མེད་ལ། སྤྱི་མ་རབ་འབྱོར་གྱི་གསུང་ནི་ཞེ་སར་བསྐྱུར་
བའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་མེད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤད་ནས་

བདེན་འཛིན་ནན་ཏན་དུ་མཛད་ནས་བཀག་གོ། །འགོག་ཚུལ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་བསྟན་ནས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཆོར་མ་འདོན་པ་
ལྟར་མིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟས། ཡུལ་ལ་

བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྤྱིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་དབྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤྱོད་བ་ནི་རྣམ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

རོ། །འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདེན་འཛིན་

མ་རིག་པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་འཁོར་བ་དང་། བདེན་འཛིན་སྤྲོད་བ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་དགོས་ཤིང་དེ་རྟོགས་ནས་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་ཐོབ་པར་

@40B འགྱུར་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྱད་པ་ལས། འཁོར་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་ནམས་རྟག་ཏུ་འཁོར། །བདག་དང་བདག་གི་ཆོས་གཉིས་ཡང་དག་མིན་སྟོང་
སྟེ། །བྱིས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཁའ་ལ་མདུད་པ་བོར། །དཔེར་

ན་དོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དུག་ལངས་པ། །དུག་དེ་ཁོང་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བྱིས་པ་བདག་དང་བདག་གིར་ཁས་ལེན་པ། །བདག་དེར་འདུ་ཤེས་ཡང་
དག་མིན་རྟོག་སྟེ་ཞིང་འཇིག་ །ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བསྟན། །བདག་དང་བདག་གིར་མི་དམིགས་ནམ་པར་བྱང་བར་གསུངས། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་བྱང་

བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས། རྒྱུ་རྣམས་

ཆོགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུལ་འཁོར་རབ་རྒྱ་འབྱུང་། །མ་རིག་འབྱུལ་འཁོར་དེ་ནི་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། །ཡེ་ཤེས་རྩལ་སྒོ་ཐབས་དང་ཅུ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་པ་
མཆོག་ལས་བྱུང་། རྒྱུ་རྣམས་ཆོགས་ནས་

ཡེ་ཤེས་འབྱུལ་འཁོར་རབ་རྒྱ་འབྱུང་། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་ལ་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོར་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་
རྒྱ་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་འཁོར་

བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག། །སོ་སོར་དེར་བརྟག་གང་ཞིག་སྒྲོམ་བྱེད་པ། །ཐར་པ་མྱ་ངན་འདས་
ཐོས་འབྲས་བྱའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་

@41A ༄། འི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་ཁྱུངས་མང་ཡང་མེད། །ཤིན་རྒྱ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་གལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཚུགས་བསྐྱེད་

བ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་ མེད་པ་དག་གསེར་དངུལ་ལུ་ཉིག་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས་གྱང་། རིགས་གྱི་བྱུང་མ།
རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་གཞུང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་

རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་འདི་རྫོགས་པར་ལྟ་ཞོག། །ཐ་ན་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱང་པ་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བྲིས་ནས་སྒོ་ལ་འཛིན་ཏམ། སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱོད་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་
ལག་ཏུ་འཆང་ངམ། དེའི་ཆོག་དོན་

ནམས་ཀྱན་ཆུབ་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱེད་དམ། རང་གིས་ཆོག་དོན་ཤེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་ན། གང་ཟག་དེ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་
གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཏེ་དོན་ལ་

ཕན་ཡོན་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་ཞེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀ་མཚོན་ཞིང་། སྦྱིན་པ་རྒྱལ་བྲིམས་བཟོད་པ་གསུམ་

ལས་ནི་གཙོ་བོར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་

གསོག་ལ། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་། བཙུན་འགྲུས་ལས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་གཙོ་ཆེའོ། །

@41B འོ་ན་གཞུང་འདིར་ཕན་ཡོན་འཆད་པའི་སྐབས་ནམས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
ཙམ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕན་ཡོན་ལ་བསོད་ནམས་

ཀྱི་མིང་གིས་བརྗོད་པའོ། །གཞུང་འདི་སྟོན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་སྟོན་ཅེ་ན། དེ་ཡང་བརྗོད་ཅིང་སྟོན་པ་དང་གོ་བ་ནམས་ནི་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་འཛོག་ཅིང་། དོན་དམ་
པར་བརྗོད་བྱ་རྗེད་བྱེད་སོགས་མེད་པས་དོན་ཇི་

ལྟར་ཡང་དག་པར་རམ་དོན་དམ་པར་རམ་རབ་དུ་མི་སྟོན་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་ཚིག་དང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་

མཚན་དེས་ན། ཡང་དག་པར་རབ་དུ་སྟོན་པ་

ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ནི། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནམས་ནི་རང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་དང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གི་འཇུག་ཅིང་། དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་
ཏེ་གོང་དུ་མཚན་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་།

འདིར་ཡང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་གཅིག་ལ་འང་མིང་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྗོད་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་བོད་སོག་པོ་
སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཡུལ་སྐད་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་གིས་

བརྗོད་པ་བཞིན་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བྱམས་པས་ཉུས་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མིང་གྲོ་བྱར་དུ་བཏགས་པར་གསུངས་པས་མིང་འཇུག་པ་ནི་བརྟེན་དབང་ཡིན་གྱི།
དངོས་པོའི་དབང་གིས་མིན་ནོ། །དེས་ན་

@42A ༄། །མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གོ་བ་ཡང་བརྟེན་སྐྱར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བརྟེན་སྐྱར་ན་དོན་གོ་མི་ཉུས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱིས་པ་རྒྱུང་དུ་བརྟེན་མི་ཤེས་པ་ལ་མིང་དེ་དང་དེ་

བཅོད་ཀྱང་སྐྱ་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞིང་།

དོན་དེ་དང་དེ་མི་གོ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་གོ་བ་ནི་བདེའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བད་མེད་ན་གྱིས་པ་རྒྱུ་དུ་ལྟར་སྐྱ་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་གོ་བར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱེད་

བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཅོད་ཅིང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྒྲིང་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་དེའི་ངོར་སྒྲོས་བཅས་གྱི་ཚུལ་དུ་བཅོད་མི་རུས་པ་ནི་སྒྲ་
མ་ལས་ཀྱང་ཟབ་སྟེ།

སྐྱ་བསམ་བཅོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ཅིག་མི་རྟག་པར་བསྟན་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། སྐར་མ་རབ་རིག་
མར་མེ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སོགས་ལ་མཚོན་ན། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། སྐར་མ་རྣམས་ནི་མཚན་མོར་སྒྲིང་ཞིང་། ཉིན་མོར་མི་སྒྲིང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་སོགས་གྱི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་མ་རིག་

པའི་མུན་པ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་སྒྲང་

གི། །བདེན་མིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲང་བས་སྐར་མ་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །དུལ་སོགས་རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་བསྐྱིབས་པའི་ཆོ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲང་
བར་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་མ་རིག།

@42B པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒོ་མིག་བསྐྱིབས་པའི་ངོར་འདུས་བྱས་ནམས་ཀྱང་དོན་གཞན་དུ་སྒྲང་ངོ། །མར་མེན་སྒྲོང་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་
རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱར་དུ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་དོ། །

སྐྱུ་མ་ནི་དོན་གཞན་དུ་སྒྲང་བ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་སྒོ་འབྲུལ་པའི་ངོར་བདེན་པར་སྒྲང་ངོ། །ཟིལ་པ་ནི་སྐྱར་དུ་འཇིག་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་མི་སྒྲོད་པར་
སྐྱར་དུ་འཇིག་གོ། །རྩ་བར་ནི་རྩ་འབྲུགས་པ་སོགས་

ལས་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་རྒྱུ་ཆོགས་ན་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་གོ། །མི་ལམ་ནི་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་སྒྲང་ཡིན་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་

ནམས་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ངོར་བདེན་སྒྲུང་

དུ་འཆར་རོ། །སློག་ནི་སྤྱད་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་ན་སྤྱད་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་གོ། །སྤྱིན་ནི་སྤྱོ་སོགས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་མཁའ་ལ་སྤྱེ་ཞིང་
འཇིག་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི། ཐུན་

མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དབང་གིས་སྤྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འབྱུང་ཞེས་པའི་དཔེ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་ནམས་ལ་
ཐུན་མོང་དུ་སྤྱད་ནས་བཤད་པ་སྟེ། མདོ་

ལས་ནི། གཞུགས་ནི་དབུ་བ་དོག་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་རྒྱུ་ཡི་རྒྱ་བྱར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྤྱི་གཟུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་ནམས་ནི་རྒྱུང་ཤིང་བཞིན། །ནམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉིན་
གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །ཞེས་

@43A ༄། །འཤད་ཅེས་མགོན་པོ་སྤྱོ་སྤྱོ་བ་གསུང་རོ། །སློབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་གྱི་ལས་ནི་སྤྱི་མ་གསུམ་དུས་གསུམ་དང་སྤྱད་ནས་སྤྱོ་མ་ལས་མི་འདྲ་བར་བཤད་ཀྱང་མི་འགལ་

ལོ། །མདོར་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

གོང་དུ་བཤད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་བལྟའོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་གཟུང་ངོ། ༡།གསུམ་པ་
མཇུག་གི་རིམ་པ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་

གྱིས་དེ་སྐད་ཅས་བཀའ་སྩལ་ནས། དེ་ལ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དག་སྟོང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་། དག་སྟོང་
པ་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་།

དག་བསྟེན་པ་དང་། དག་བསྟེན་མའི་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་ངྷི་ཟར་བཙས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡི་རང་ཞིང་དགའ་སྟེ། བཙམ་
ལྷན་འདས་གྱིས་ཇི་སྐད་

གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་མཇུག་ཏུ་དོན་གཅོད་པའི་སྟིང་པོའི་སྤྲགས་ཞེས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་འདི་མདོ་རྒྱུད་ན་ཡོད་པར་མ་མཐོང་བས། གཞན་ཞིག་གིས་བྱས་ནས་

བཅུག་པར་ངེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་

སྒྲིང་པོ་འདི་ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་རྟོག་གཅོད་ཚར་སྒྲི་དགུ་སྒྲོང་བཟུག་པ་དང་མཉམ་མོ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབས་བརྗོད་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཏོན་མི་ཚོག་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུང་
རབ་འདི་ལ་སོགས་པ་གཞུང་མང་པོའི་

@43B དགོངས་འགྲེལ་འབད་པ་བྱས་པ་ནི། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་། །དམ་ཚེས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །སྒྲོང་པ་ཉིད་
ལ་མོས་པ་ཡི། །བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་

པོད་དོ། །ཞེས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཆད་ཅིང་མོས་པ་ལས་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། ལྷའི་བྱ་སྒྲོ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཉུས་པའི་མདོ་ལས། ཚེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་
བསྟན་གཉིས་སུ་འདུ། །ལེགས་

པར་ལའད་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་བ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་ཤུག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་

ཕན་ཅུང་ཟད་རེ་ཨི་ཐོགས་

བསམས་ནས་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ནོ། །སྟོན་པས་ཤིང་ཕྱིན་བྱང་སྟོགས་ནས་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དྲུང་དང་བར་འབྱུང་ཞེས་ལུང་བསྟན་འདུག་པ་བཞིན། བྱང་སྟོགས་འདིར་ཇེ་ཉིད་གྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་

དགོངས་པ་ལྟར་ཤེར་བྱིན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྟོན་ཏུ་བྱུགས་ནས། ཁོ་བོས་ཀྱང་རྗེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པའི་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མ་བྱས་པ་རྣམ་སྟོན་ས་མང་པོར་དར་ཞིང་།

ཁྱད་པར་དུ་ཙུ་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། ཤེར་སྒྲིང་དང་ཟབ་མེའི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་སྒྲོས་ཅི་རྒྱས་སུ་བཀྲལ་བ་འདི་དག་གྱང་། སྐུལ་བས་ལུང་དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་ཕྱོགས་སུ་
འགོ་འཇམ་སྒྲུལ་ནས་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་

@44A ཨྲ། རྩྱལ་འདི་ལ་འབད་པ་ནི་དོན་མཆིས་པ་ཡིན་ནོ། ཡ་། སྤྱུས་པ། སྤྱོན་བསགས་ལེགས་སྤྱད་མང་ཐོས་སྤྱད་ལྷགས་ཀྱིས། །ལྷག་དང་རིགས་པའི་གཤོག་སྤྱོད་པ་བསྤྱོད་

དེ། །ཟབ་དོན་མཁའ་ལ་བགོད་པའི་

གྲིས་སྒྲིས་སྟོང་། །དོན་མིན་འཁྲུལ་པའི་གཡང་སར་མ་སྤྱང་ངམ། །གལ་ཏེ་རྩལ་འདིར་ཉེས་བཤད་ཆ་མཆིས་ན། །ཐུབ་དབང་ཉིད་དྲུང་བཤགས་ཤིང་བཟོད་གསོལ་གྱི། །བཙེ་བའི་ཐུགས་

གྲིས་མོངས་པའི་དྲི་སྤྱངས་ནས། །བྱང་རྒྱབ་

བར་དུ་རྩེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཆེས་ཟབ་ཟབ་མེའི་མདོ་དོན་བཀལ་བའི་དགེས། །གཞུང་མང་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྒོ་ལྡན་བདག །སྒྲི་ཀུན་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་སྤྱབ་ཏེན་ཉིད་ཆོགས། །རབ་

རྩོགས་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱུར་ཐོབ་

ཤོག ། །།ཅེས་དོར་གཅོད་གྱི་འགྲེལ་པ་ཐར་པར་བགོད་པའི་ལམ་བཟང་ཟབ་_(ON)་སྤྱང་བའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ཤུགས་དག་སྒོང་གྲགས་པ་བཤད་སྤྱབ་ཅེས་བྱ་བ་རང་ལོ་བཅུ་ཕྲག་བདུན་

པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་

བྱི་ལོར་དད་པས་ཅོ་ནེའི་དགོན་ཉིད་དུ་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཏྲ་ཡི་ལ་ལུང་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་པོ།